

Ustanovitelj: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

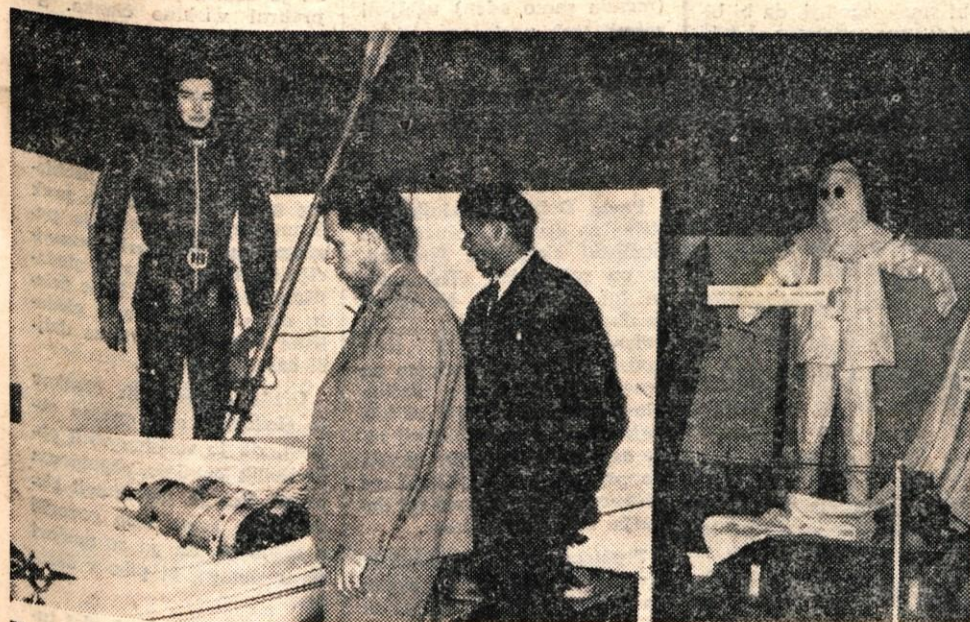
Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List Izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Dva helikopterja sta s prizorišča atomskega napada odvažala najhujše ranjence v nekaj kilometrov oddaljeno namišljeno bolnišnico. Več o vaji civilne zaščite v Kranju berite na 4. in 5. strani. — Foto: F. Perdan.

V okviru sobotne vaje civilne zaščite v Kranju so dopoldne v spodnjih prostorih občinske skupščine odprli tudi razstavo pripomočkov in opreme enot civilne zaščite. Razstava bo odprta še jutri (četrtek). Oddelek za narodno obrambo v Kranju vabi člane delovnih kolektivov ter dijake in učence šol, da si ogledajo to zanimivo razstavo. — Foto: F. Perdan.

I. sejem obrti in opreme končan

V ponedeljek so v Kranju zaprli I. sejem obrti in opreme. Na njem je razstavljalo 53 predstavnikov zasebne in družbene obrti. Ogledalo si ga je okrog 25 tisoč obiskovalcev, na njem pa so prodali za najmanj 180 milijonov starih dinarjev izdelkov. Od razstavljalcev je največ prodalo trgovsko podjetje Zarja z Jesenic. Na drugem mestu je Kmetijsko živilski kombinat Kranj, na tretjem mestu po prometu pa kmetijska zadruga Sloga. Zanimivo je, da so tudi na

tem sejmu zabeležili nekaj deviznega prometa.

Ce bi skušali dati grobo oceno, potem moramo reči, da je I. sejem obrti in opreme presegel vsa pričakovanja. Tako podatki o prometu kot o številu obiskovalcev so več kot zadovoljivi. Vendar pa že groba ocena kaže, kaj naj bi v prihodnje (sejem bo namreč postal tradicionalen) morali upoštevati. Če izključimo prostore, ki so bili tudi tokrat premajhni, potem si bodo v prihodnje morali prireditelji prizadevati, da

bo na sejmu bolje zastopan družbeni sektor obrti. Tokrat je namreč na njem sodelovalo le 8 predstavnikov družbene obrti. Med zasebnimi obrtniki pa so manjkali predstavniki lesne proizvodnje, umetne obrti (čipke, umetno kovaštvo) in še nekaterih drugih področij.

Kljub vsemu pa lahko zapišemo, da je sejem uspel. Najpomembnejše pa je: v dobri meri je pokazal in opozoril na dobre in slabe strani zasebne in družbene obrtne proizvodnje! A. Ž.

Ameriški vesoljci srečno pristali

HUSTON, 22. OKTOBRA — Danes ob 12,12, do minute natančno, je vesoljska ladja Apollo 7 pristala na gladini Atlantskega oceana, južno od Bermudskih otokov. Trije ameriški vesoljci — Walter Schirra, Don Eisele in Walter Cunningham — so torej uspešno opravili težavno nalogo in se po več kot 260 urah letenja vrnili na zemljo.

To je bil prvi polet astronautov ZDA, odkar so januarja lani zgoreli trije njihovi kolegi. Tokrat med enajstdnevnim poletom ni prišlo do večjih težav, kabina je svoj ognjeni krst dobro prestala, zato Američani za letošnji december napovedujejo nov podvig — izstrelitev treh vesoljcev na krožno pot okrog lune. Če se bo tudi ta poskus srečno končal, utegne ameriška vesoljska ladja s človeško posadko pristati na mesečevi površini še pred koncem leta 1970.

8. novembra referendum o združitvi Sava in Standarda

Še preden karkoli rečemo o združitvi tovarne gumijevih izdelkov Sava in industrije usnja, umetnega usnja in kemičnih izdelkov Standard, moramo povedati, da ideja o tem ni nova. Najbrž niso sporne ugotovitve o tem, koliko danes pomeni na vseh področjih (proizvodnih, finančnih, kadrovskih) močno podjetje. Nočemo sicer posploševati, vendar pa je v Kranju resnično precej razdrobljenosti. Zato tudi ni čudno, da so različne ideje o združevanju že nekaj časa žive. Posebno po uveljavitvi reformnih ukrepov je bilo tudi v kranjski občini večkrat slišati o njih.

Ena le-teh je bila tudi združitve Sava in Standarda. O njej so prav letos začeli resno razpravljati. Skupna komisija obeh podjetij, ki je s pomočjo drugih komisij preučevala različne pogoje spojitve, je pred nedavnim končala delo. Ta komisija je tudi ugotovila, da je predlog o integraciji upravičen. O tem predlogu pa sta razpravljala tudi delavska sveta tovarn in sklenila, da bo 8. novembra letos referendum, na katerem se bodo člani obeh kolektivov odločili o predlogu.

Te dni v obeh kolektivih potekajo razprave o predlagani združitvi. Na njih razpravljajo o prednostih združitve in o pogojih poslovanja združenega podjetja.

In zakaj se tako v Standardu kot v Savi zavzemajo za združitve?

Odgovor pravzaprav ni težak. Proizvodna programa obeh tovarn imata precej skupnega, še več skupnega dela pa napovedujejo razvojne perspek-

tive. Le-te namreč pri obeh podjetjih segajo na področje kemije. Vsi podatki zato kažejo, da bi združitve proizvodnih, finančnih in kadrovskih zmogljivosti koristila uspešnejšemu in hitrejšemu razvoju enotnega kolektiva. Pa ne le to. Z združitvijo bi se povečala tudi poslovna moč podjetja; posebno na tujem trgu. Predvsem bi se povečalo po združitvi izkoriščanje že obstoječih zmogljivosti. Med drugim bi združeno podjetje precej pridobilo tudi na področju združitve nekaterih strokovno precej močnih služb.

Ce se bodo člani obeh kolektivov na referendumu odločili za združitve, se naj bi novo podjetje imenovalo Sava, industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov. V združenem podjetju bi bilo potem zaposlenih okrog 2400 delavcev, vrednost njihove proizvodnje po letošnjih podatkih pa bi znašala okrog 290 milijonov novih dinarjev.

A. Zalar

mešanica kav
EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA SPECERIJA

Občinski sindikalni svet o razvoju otroškega varstva
v kranjski občini

Najprej izdelati realen in racionalen program

V kranjski občini je med vsemi zaposlenimi že polovica žensk —
Po programu naj bi se otroško varstvo v prihodnje povečalo za
35 odstotkov

V kranjski občini vsako leto naraste število prebivalcev za 2 odstotka. Vendar na povečanje ne vpliva naraščanje otrok, marveč daljšanje starostne dobe prebivalcev. Podatki celo kažejo, da je bilo pred petimi leti v kranjski občini 50 otrok več kot danes. Med naselji, kjer zdaj leta število prebivalcev najhitreje narašča pa so trenutno Naklo, Predoslje in Senčur.

To je le del podatkov, ki bi jih bilo treba upoštevati pri sestavi programa razvoja otroškega varstva v prihodnje. Čeprav so ti podatki na prvi pogled precej optimistični in morda kažejo, da v prihodnjih desetih ali več letih, če bo šlo tako naprej, otroško varstvo v kranjski občini ne bo več tako velik problem kot je trenutno, pa vseeno to niso edini podatki, ki bi jih bilo treba upoštevati pri sestavljanju programa. Razen tega pa ti podatki niso najbrž tudi povsem realni.

Pri sestavljanju programa je namreč treba upoštevati enega najpomembnejših podatkov. Najnovejše številke kažejo, da je danes med vsemi zaposlenimi v kranjski občini že polovica žensk. Drug podatek pa nam pove, da je le 6 odstotkov otrok v občini danes v organiziranem

otroškem varstvu — v vzgojnih varstvenih ustanovah.

S temi podatki je med drugim minuli teden na seji občinskega sindikalnega sveta, ko je bila na dnevnem redu razprava o razvoju in financiranju otroškega varstva v kranjski občini, postregel predsednik sveta za otroško varstvo pri temeljni izobraževalni skupnosti. V razpravi, ki je potem sledila, so bila načeta najrazličnejša vprašanja. Vendar pa je rdeča nit oziroma glavna misel vse skozi bila, da je treba začeti reševati ta nekajletni problem v kranjski občini.

Veliko so na seji govorili o referendumu oziroma, da bi ta problem rešili podobno kot pred dobrimi štirimi leti program gradnje novih šolskih prostorov. Pravzaprav ni nihče v razpravi nasprotoval temu predlogu, ki se je izoblikoval že na razpravi o programu razvoja otroškega varstva na zadnji seji kranjske občinske skupščine. Precej pomislekov je bilo le o trenutnem predloženem programu.

Člani občinskega sindikalnega sveta so se strinjali, da bi bilo treba sedanji program razširiti tako, da bi vanj vključili tudi nadaljnji razvoj šolske mreže oziroma šolskih prostorov. Menili so namreč, da bi vzgojno var-

stvo moralo biti tesno povezano s šolo. Čeprav se to za zdaj v kranjski občini še ne da izvajati, oziroma se tam, kjer so za to že pogoji, ne izvaja najbolje, pa vseeno ne gre prezreti dejstva, da gre pri vzgoji in varstvu tako za predšolskega kot za šolskega otroka.

Bistvo vse razprave pa je bilo financiranje takšnega programa. Ko so govorili o investicijah za rešitev problema otroškega varstva in se dotaknili tudi kasnejšega vzdrževanja, so odločno poudarili, da sedanji program ne ustreza. Potrebne bodo temeljite analize, kje je problem najhujši. Niso bili proti, da bi se čez približno pet let število otrok v varstvenih ustanovah povečalo za 35 odstotkov, menili so le, da se ne bi smelo zgoditi, da bi bile varstvene ustanove, ko bi bile zgrajene, prazne.

To pa so ugotovili tudi na zadnji seji skupščine. Program naj bi namreč bil tak, da bi rešil problem tam, kjer je najbolj pereč, vendar pa ne bi smel ogroziti kranjskega gospodarstva, ne bi smel povzročati težav na področju zaposlovanja itd.

Sklep so na koncu podprli vsi člani sveta. V njem so se zavzeli za rešitev otroškega varstva v kranjski občini in se strinjali, da se ta problem reši tudi z referendumom. Poudarili pa so, naj bo program, ki ga bo sestavil poseben koordinacijski odbor (predvideno je, da bo ta odbor na jutrišnji — četrtkovi — seji imenovala občinska skupščina) res dobro pripravljen, realen in racionalen.

- Odveč in neupravičeno bi bilo kakršnokoli opredeljevanje za ali proti rešitvi otroškega varstva v občini. Menim, da je problem na dlani in je bilo v njem govora že pred štirimi leti. Zavzemam pa se, da naj bo ta program temeljito pripravljen (uteležen na podlagi izračunov in drugih podatkov).
- In tak naj bo potem posredovan tudi občanom in delovnim organizacijam v javno, demokratično razpravo.

A. Zalar

Novinarji so krivi za težak položaj jeseniškega gledališča?

Več slovenskih časopisov je pred kratkim poročalo o težavnem položaju jeseniške gledališke hiše. Srečko Tič, upravnik gledališča, se je o teh problemih pogovarjal z nekaterimi funkcionarji jeseniške občine.

V petek je bila seja gledališkega sveta, prva točka dnevnega reda pa: Razprava o člankih v dnevnem tisku o delu našega gledališča.

Na seji je Srečko Tič poročal o pogovorih na občini. Med drugim je dejal: »Najprej mesto, da bi se pogovarjali o finančni problematiki gledališča, so se pogovori vrteli o člankih v tisku, pravzaprav o naslovih v tisku v zvezi s stanjem v gledališču«. Občinski možje so zahtevali, naj gledališki svet najprej razpravi o člankih v tisku, nato bo šele občina pripravljena razpravljati o finančnih težavah gledališča. Takšna je bila torej zahteva jeseniške občine, prva točka dnevnega reda na seji gledališkega sveta pa po želji »užaljenih« občinskih mož.

Na občini so nekateri (menda samo eden) užaljeni zaradi treh naslovov v tisku in to: naslov prispevka v Zvezarju SOS amaterskega gledališča, Ultimatum gledališča, sestavek objavljen v Dnevniku in naslov v Glasu Ultimat jeseniškega gledališča.

Pavle Dolar, načelnik oddelka za družbene službe pri občinski skupščini Jesenice, je na seji dejal: »Tisk nam ni bil naklonjen. Novinarji in dopisniki se niso z večjim prizadevanjem lotili tega vprašanja. Preveč kažemo na črno stran problema. Občina nima izdatkov, ki ne bi bili nujno potrebni. Problemi niso samo v gledališču. Morda bo pri rebalansu občinskega proračuna ostalo nekaj denarja za razporeditev«.

Profesor Šifrer, predsednik gledališkega sveta, je dejal, da gledališče živi v iluzijah misleč: »Mi smo delali, mi smo imeli toliko in toliko gledaliških predstav, ko pa nam bo zmanjkalo denarja, gremo na občino. Še enkrat moramo pregledati poslovanje in ugotoviti za vsak dinar, kam gre.«

Po mnenju tovariša Šifrerja tudi ni pravilno, da so kljub izgubi osebni dohodki zaposlenih delavcev v gledališču ostali nedotaknjeni.

Srečko Tič, upravnik gledališča, se s takšno oceno ni strinjal. Povedal je, da je gledališče dobilo od občine skoraj polovico manj denarja kot lani. »Nočem več slišati zahtevo, naj se osebni dohodki gledališnikov znižajo. V gledališču ni bila izplačana niti ena nadura, čeprav veliko delamo. Igralec je na primer za 64 predstav v tem

letu dobil samo 64.000 S din. To pomeni, da je igralec za vse priprave, učenje in nastope v gledališču letno dobil okrog 70.000 S din«.

Jože Gazvoda, predsednik sveta za kulturo, prosveto in šolstvo pri občinski skupščini, je dejal, da še ni nikdar slišal, kako borno so plačani jeseniški igralci. »Verjetno nihče od odbornikov tega ne ve,« je dejal Gazvoda. Dejal je tudi, da prvič sliši, da so zaradi naslovov v tisku nekateri užaljeni. »Če ne bi bilo takega naslova v tisku, ne bi prebral članka, pa marsikdo drug tudi ne. Novinar je želel javnost seznaniti s težavnim položajem gledališča, naslov pa je izbral tak, da je bralca pritegnil, da je prebral vsebino članka. S tem je dosegel svoj namen«.

Na seji so celo postavili dilemo, ali naj gre gledališče v likvidacijo. So se pa vsi strinjali, da je občinska skupščina doslej vedno kazala razumevanje za probleme gledališča in da je prek Stanovanjskega podjetja pomagala pri nekaterih investicijskih delih na stavbi gledališča. Gledališniki bi le želeli, da se financiranje gledališke dejavnosti reši za daljši čas.

Glede objavljenih člankov je gledališki svet enotno objavil, da je vsebina vseh objavljenih člankov popolnoma točna. Res je, da na seji gledališkega sveta niso govorili o ultimatu, da pa so naslovi stvar tistega, ki piše v časopis.

Ker je pri tem prizadet tudi Glas, ki je 21. septembra objavil prispevek z naslovom Ultimatum jeseniškega gledališča, citiram dva stavka iz tega članka:

»Glede na težak položaj je gledališki svet sklenil, da bo gledališče normalno delalo in ponovilo nekatera dela. Uprizorili pa ne bodo nobene premiere vse dotlej, dokler ne bo rešen finančni položaj gledališča.«

Vsebina članka je točna, takšna je ugotovitev gledališkega sveta. Tudi proti naslovu nimajo pripombe, čeprav ultimatum nihče ni omenjal. Užaljeni so le na občini.

Če pa je v citiranem delu sklep enak ultimatu, naj bralci sami ocenijo.

J. Vidic

V kranjski občini 130 novih članov ZK

Na zadnji seji komiteja občinske konference zveze komunistov v Kranju so razpravljali tudi o sprejemanju novih članov v zvezo komunistov. V razpravi so ugotovili, da v primerjavi z drugimi občinami v kranjski sprejemanje oziroma naraščanje števila članov ZK v redu poteka. Vendar pa so poudarili, da nekatere organizacije ZK v občini prepočasno uresničujejo ta sklep občinske konference zveze komunistov.

Letos so v 17 organizacijah zveze komunistov v občini sprejeli okrog 130 novih članov v ZK. To so bili večinoma mladi ljudje, stari do 25 let. Od 24 organizacij ZK v občini tako zdaj le v sedmih organizacijah niso še sprejeli nobenega novega člana. Največ članov sta do sedaj sprejeli organizaciji ZK na Zlatem polju in v tovarni Iskra. Ko smo se pred kratkim

na komiteju občinske konference ZK v Kranju pogovarjali, kako potekajo priprave oziroma sprejemi novih članov, smo ugotovili, da se prav v vseh organizacijah pripravljajo na sprejeme. Vendar pa ponekod, predvsem na terenu, te priprave potekajo prepočasno. Predvsem v aktivnih zvezah komunistov, ki po spremenjenem sklepu o reorganizaciji zveze komunistov v občini leti prav tako lahko sprejemajo nove člane, teh sprejemov praktično ni bilo. Zato so na zadnji seji komiteja tudi poudarili, da morajo ne le v organizacijah marveč tudi v aktivnih ZK v občini hitreje in odgovorneje uresničevati sklep o reorganizaciji zveze komunistov v občini.

Na komiteju občinske konference ZK menijo, da bodo letos sprejeli v zvezo komunistov še najmanj sto novih članov.

A. Z.

Domiselna akcija ljubljanske in jeseniške občine Ustanovili bodo močno transportno podjetje

Oborniki jeseniške občinske skupščine bodo danes razpravljali o prevzemu ustanoviteljskih pravic podjetja Jesenice-transport. O tem podjetju smo že veliko pisali, zdaj pa bo verjetno prišlo do temeljite spremembe položaja

Seminar o carinah

Bled, 22. oktobra — Danes se je v Festivalni dvorani na Bledu začel seminar o carinah. Organizira ga društvo ekonomistov iz Ljubljane in bo trajal do 24. oktobra. Pri pripravi tega seminarja pa razen društva ekonomistov iz Ljubljane sodeluje tudi gospodarska zbornica SR Slovenije.

Seminar je danes dopoldne odprl predsednik društva ekonomistov Ljubljana diplomirani ekonomist Franci Stare, uvodni referat pa je za tem podal redni profesor Ekonomske fakultete v Ljubljani dr. Vladimir Pertot. Razen tega so prvi dan na seminarju razpravljali še o carinskem sistemu v SFRJ in teoriji ter posledicah carin v sodobnem svetovnem gospodarstvu.

V prihodnjih dveh dneh je predvideno, da bodo udeleženci seminarja razpravljali še o sporazumu o razširitvi trgovine in gospodarstva med Jugoslavijo, Indijo in ZAR, o vplivu GATT in Kennedyjeve runde na jugoslovansko carinsko politiko, o osnovnih carinskih problemih in predpisih o carinskih vrednostih, carinah v črni metalurgiji, problematiki carin v kemični industriji itd.

Predvideno je, da bodo zadnji dan seminarja sprejeli tudi nekatere sklepe, ki jih bodo posredovali gospodarski zbornici SRS, republiškem sekretariatu za finance in carinski komisiji. A. Z.

ja tega podjetja. Ne bo to več majhno podjetje, ampak eno največjih transportnih podjetij v Sloveniji.

Za kaj gre?

S spremembo zakona o organizaciji prevoza s motornimi vozili v cestnem prometu je določeno, da lahko zasebni opravljajo prevoze le s tovornimi vozili nosilnosti do 5 ton in osebnimi vozili do pet sedežev. Nadalje je določeno, da ima lahko državljan, ki nima obrti za prevoznitvo, v posesti le kamion do nosilnosti dveh ton.

Iz zasebne transportne dejavnosti bo tako do konca leta, najkasneje pa do konca junija prihodnjega leta, izločenih okrog 1000 kamionov do pet ton. Če je od tisoč kamionov v Sloveniji vsaj polovica takih, ki so sposobni še pet let prevažati blago, lahko ugotovimo, da bo pri nas iz transportne dejavnosti odpadlo okrog 3500 do 4000 ton nosilnosti vseh tovornjakov. Ne glede na to, da so to zasebna sredstva, ni smotno, da ostanejo neizkoriščena. Kam s temi kamioni po novem zakonu, je ostalo odprto vprašanje. Najboljše bi bilo, če bi neko podjetje odkupilo ob primerni ceni te tovornjake in jih vključilo v transportno dejavnost. Prve korake v tej smeri sta storili občini Jesenice in Ljubljana-Bežigrad ter podjetje Jesenice-transport. Ugotovili so namreč, da so realne možnosti, da podjetje Jesenice-transport ob podpori obeh občinskih skupščin prevzame del teh tovornjakov, posebno še zato, ker je že doslej pri tem podjetju okrog 100 zasebnih kooperantov.

Toda kako naj podjetje pride do denarja za odkup tolikih tovornjakov? Ker bo ustanoviteljske pravice do podjetja Jesenice-transport

prevzeli občinski skupščini Jesenice in Ljubljana-Bežigrad, bosta le-ti z garancijskimi izjavami omogočili podjetju hitrejšo pridobitev ustreznih kreditov za nakup vozil. Podjetje Jesenice-transport bi lahko ustanovilo v Ljubljani in na Jesenicah dve enakovredni poslovni enoti. Polovico novih vozil bi registrirali v Ljubljani, polovico pa na Jesenicah. To pomeni, da bo dohodek med občinami deljen. Sedež podjetja bi bil še naprej na Jesenicah, občina Jesenice pa bi imenovala člane komisije za razpis mesta direktorja in člane komisije za razrešitev direktorja.

Ni kaj reči. Zelo domiselna iniciativa dveh občinskih skupščin. J. Vidic

V Nami so zadovoljni

Ko so junija odprli v Sk. Loki novo blagovnico ljubljanske Name, so se mnogi spraševali, ali bo ta gradnja rentabilna in kaj bodo v njej lahko kupili?

Sedaj je v blagovnici zaposlenih 50 ljudi. Ti so v slabih štirih mesecih ustvarili za prek pol milijarde prometa. Okoli petine odpade na prodajo pohištva. Veliko pa je zanimanje tudi za konfekcijo, gospodinjске naprave in drugo.

Da bodo kupci še bolj zadovoljni, bodo v blagovnici uvedli še nekatere novosti.

Medtem ko so ob otvoritvi uvedli deljen delovni čas, pa je od srede septembra odprta Nama od 8. do 19. ure. Zanimivo je to, da pri tem niso povečali števila zaposlenih.

Potrošnike bodo razveselili nasveti o uporabi kozmetič-

nih sredstev. Na prvem so jim predstavili izdelke svetovno znane firme Helene Rubenstein. Taki nasveti bodo po objavi poslovodje blagovnice tov. Prevodnika vsaka dva meseca.

Konec tega meseca bo v blagovnici demonstracija pralnih strojev in pralnih sredstev. Obenem pa bodo kupcem predstavili tudi delovanje drugih gospodinjskih naprav.

Uvedli bodo tudi prodajo rezervnih delov za radioaparate in ostala avdiovizuelna sredstva. Tisti, ki grade oz. popravljajo hiše, pa se bodo razveselili elektro. in vodovodnega instalacijskega materiala.

Zima se bliža. Zato bodo v Nami uvedli tudi sezonski pult, na katerem bodo prodajali zimsko športno opremo. S. Jesenovec

Ob koncu XVI. gostinsko-turističnega zбора na Bledu so v petek zvečer podelili tudi vrsto priznanj, nagrad in medalj. Srebrno medaljo na razstavi vzornih pogrinjkov je za pogrinjek Intimno srečanje dobil tudi Park hotel Bled. — Foto: F. Perdan

Delegacija slovenske narodne skupnosti iz Italije, ki je te dni na obisku v Sloveniji, je v torek obiskala tudi Prešernov grob v Kranju. — Foto: F. Perdan.

Težave z neko generacijo

Pod tem naslovom smo gledali v ponedeljek na malih ekranih oddajo, ki je bila prikaz današnje stvarnosti.

Kljub novim predpisom o sprejemanju pripravnikov na nova delovna mesta, ukinitve nadurnega dela in honorarnega dela, odtokom o boljši kadrovske strukturi v podjetjih in upravah, se ni kaj dosti spremenilo. Delovne organizacije imajo pravico, da sprejemajo odloke ki so jim najbolj po godu. S tem pa so njihova vrata marsikomu zaprta.

Statistični podatki kažejo, da je v podjetjih in raznih ustanovah še vedno precejšnje število ljudi tudi na vodilnih mestih brez ustrezne

šolske izobrazbe.

Absolventi srednjih in višjih šol pa zaman trkajo na vrata podjetij in sprašujejo za službo. Jasno je, da so ti mladi ljudje brez prakse, vendar neke morajo začeti.

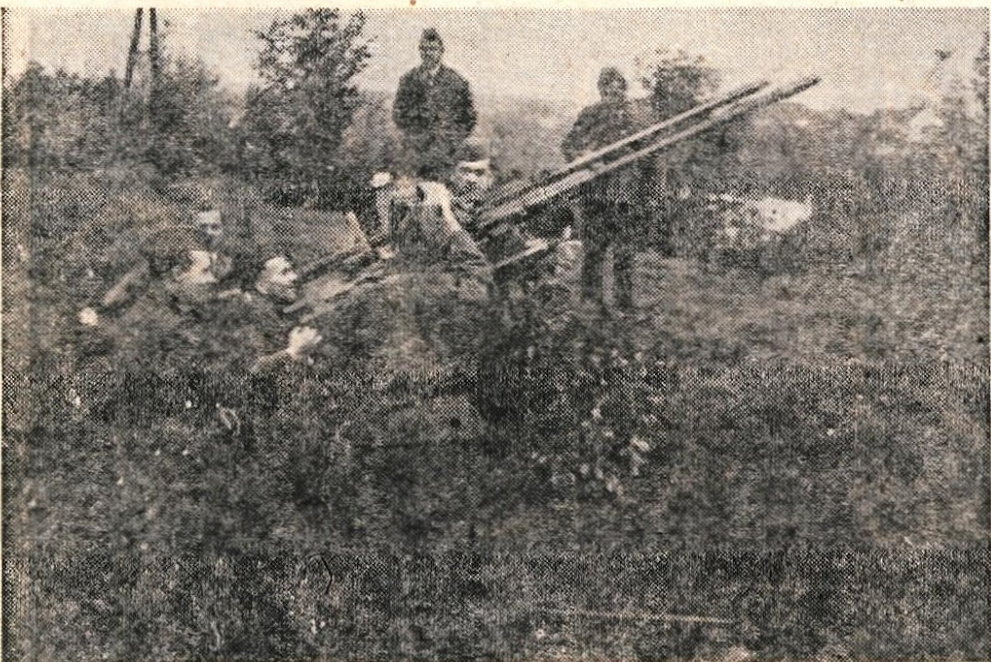
Zavodi za zaposlovanje pa usmerjajo precej teh mladih ljudi na delo v tujino. S tem pa se denar, ki ga je družba vložila v šolanje teh ljudi, odteka drugam. Zavedati bi se morali, da so mladi strokovnjaki eden od temeljev uspešnega gospodarskega razvoja in s tem boljšega življenjskega standarda delovnega človeka. Za uresničenje smernic predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ bo pač treba veliko truda in čvrstijših prijemov. J. Ambrožič

Gasilci hitijo, da bi zaustavili požar v skladišču gume. — Foto: F. Perdan

Po napadu na tovarno Sava se je bilo treba najprej prepričati, če reševalcem ne grozi nevarnost okužbe s strupenimi radioaktivnimi snovmi. Zahtevno nalogo so opravili člani posebne ekipe, zaščiteni s specialnimi oob. žil. — Foto: F. Perdan

Možje ob topovih so budno spremljali vsak premik sovražnih letal. Skupina na posnetku sodi k Delavski protiaeronski zaščiti tovarne Iskra. — Foto: F. Perdan

Bombe nad tovarno Sava

Reševalne enote so posredovale hitro in učinkovito

Sončno, a hladno je bilo sobotno jutro. Vlažna meglena zavesa ni dolgo kljubovala vse močnejšim žarkom. Mlečno bele zaplate so se počasi dvignile, modrikasto nebo jih je vpilo vase. Toda ulice Kranja so oživele že mnogo poprej. Radovednost je zvalila ljudi na plano. V gručah so postavili na pločnikih, se pomenkovali in ugi-bali. Debat o bližnjem napadu, o bombah, ki bodo padale, ni hotelo biti konca.

Kazalca na uri sta silila že proti deveti, ko smo pred vhomom v tovarno Sava zlezli iz avtomobila. Vse polno ljudi se je motalo tam naokrog. Miličniki z avtomati v rokah so stražili vrata. Onkraj ceste, na zelenici, so štrlele kvišku cevi topov. Moštvo delavske protiletalske obrambe je opazovalo nebo. Sovražnik, ki je ponoči prestopil meje naše dežele, Kranja ne bo zatekel nepripravljenega.

Kmalu zatem smo zaslišali alarm — znak, da grozi tovarni nevarnost. Ura je bila devet. Delavci so zapustili stroje in stekli proti zakloniščem. Moštvo reševalnih ekip je zasedlo svoja mesta. Nikake zmešnjave, nobene panike. Vsi so vedeli, kaj jim je storiti.

Potem smo uzrli letali. Príhajali sta od jugozahoda. Tuljenje njenih motorjev je naraščalo in kmalu preglasilo vse drugo. Kot zlovesč spremiljevalec smrti so sence puščiastih kril hušknile prek streh tovarne, čez dvorišča in skladišče. Nizko nad zemljo sta jekleni pošasti zdrčali mimo. Dolg grozljiv trenutek je minil, preden so se bombe razpočile. Zadele so skladišče gume, ki je vzplamtelo kot baklja. Videli smo, kako se trga električna napeljava, kako padajo drogovi. Zatrvalo

je improvizirano zaklonišče. Stebri dima so kipeli proti nebu.

Že po nekaj minutah je posebna enota tovarniške samozastite ugotovila, da ozračje nad prizadetim območjem ni okuženo. Letali sta očitno napadli s klasičnim orožjem. Prodorni znaki sirene so naznanjali konec alarma. Iz zaklonišča je najprej prihitela sanitetna enota, za njo pa gasilci in drugi. Izpod ruševin so spretno roke privlekle ranjence. Prvi curek vode je omočil streho gorečega skladišča, toda plamen je poenjal šele potem, ko so začeli gasiti s peno in prahom.

Kaj kmalu je postalo jasno, da bodo enote tovarniške samozastite same kos posledicam letalskega napada. Iz štaba v Savi so o dogodkih obvestili predsednika občinsku skupščini in sporočili, da ne potrebujejo pomoči drugih služb ter enot civilne zaščite. Slabo uro po napadu je bilo delo v glavnem končano.

Znova smo obiskali moštvo delavske protiletalske obrambe, ki je utrujeno, a še vedno budno, motrilo nebo nad Kranjem. Od daleč je bilo slišati grmenje letal. Pono ven alarm posadke topov ni presenetil. Jekleni ptiči, ki so v nizkem letu zdrsnili mimo, ne bi ušli kroglam branilcev. Toda vse skupaj so samo vaje, to smo vedeli vsi, in v resnici ni steklo niti kaplje krvi. Vendar pa je sobotna akcija civilne zaščite popolnoma uspela. Vse sodelujoče velja pohvaliti za prizadevnost. Ukrepali so hitro in malone brez napak, le tu in tam se je kaj zataknilo. Resnični napad nas očitno ne bi zatekel nepripravljenega.

I. G.

»Atomska« goba nad Vodovodnim stolpom

Sobotna vaja civilne zaščite uspela

Kranj ali bolje rečeno njegov severozahodni del je v soboto doživel »atomska« napad. »Sovražnik« pa je že prej z »bombandiranjem« skušal uničiti nekatere objekte, vendar mu to zaradi močnega odpora branilcev ni uspelo.

Gradbišče novih stanovanjskih blokov v krajevni skupnosti Vodovodni stolp v Kranju je postalo idealno prizorišče prikaza usposobljenosti vseh služb, ki morajo ukrepati v primeru klasičnega ali pa atomskega letalskega napada na neko mesto.

Nekaj minut čez dvanajsto so v Kranju spet zatulile sirene. Iz opazovalnice so sporočili, da so z radarji opazili manjši nalet letal »modrih«, in da bodo ta letala v dveh do treh minutah nad Kranjem. Takoj po alarmu so se morali ljudje zateči v zaklonišča, ki so morala biti že prej oskrbljena z najnujnejšim. Šest minut čez dvanajsto sta prihrumeli dve reaktivni letali in odvrgli jedrsko bombo.

Opazovalnica številka 1 je takoj javila: jugozahodno od vasi Kokrica je dvesto metrov nad zemljo eksplodirala jedrska bomba z močjo deset kilotonov.

Omenjena opazovalnica je takoj tudi sporočila posledice eksplozije — vneli so se nekateri objekti, toplotni žarki, ki so nastali pri eksploziji, so vžgali vnetljive snovi. Toplotni in zračni sunek eksplozije je zajel vasi Kokrico, Rupo, Okroglo in Naklo.

V akcijo so najprej stopile enote samozaščite, ki so ugotovile stopnjo radioaktivnosti, kasneje pa so začele omejevati požare. V teh trenutkih je predsednik občinskega štaba za narodno obrambo seznanil predsednika občinske skupščine s posledicami eksplozije atomske bombe. Ta je takoj ukazal, da se v reševanje vključijo vse enote civilne zaščite.

GASILCI NAJPREJ NA PRIZORIŠČU POŽAROV
Kmalu po eksploziji »atomske« bombe so prihitali na

področje Vodovodnega stolpa reševalne ekipe in gasilci. Reševalci so takoj uredili improvizirano postajo prve pomoči, kasneje pa so v sanitetnih šotorih začeli s prvimi operacijami »ranjencev«.

Gasilci so prikazali več praktičnih primerov gašenja požarov in reševanja ranjencev iz visokih stanovanjskih hiš. Posebno zanimivo je bilo gašenje naftne cisterne. Gasilci so namreč s posebnim prahom v trenutku pogasili ogenj, prizorišče požara pa so zaradi varnosti prekrili še z debelo peno.

Ob vrsti pripomočkov za reševanje ljudi iz visokih hiš velja omeniti posebno koristno platno, po katerem se ljudje tudi iz najvišjih nadstropij varno spuste na zemljo.

Sobotna vaja je med drugim prikazala tudi pripravljenost specialnih služb. Tako so kmalu po napadu prihitali delavci cestnega podjetja in popravili razrito cesto, električarji so postavili podrt električni drog, delavci komunalnega podjetja so spet usposobili poškodovan kanal, medtem ko so vodovodni instalaterji popravili počene cevi.

Pri reševanju ranjencev sta sodelovala tudi vojska helikopterja, ki sta nekatere najhujše ranjene hitro odpeljala v bolnišnico.

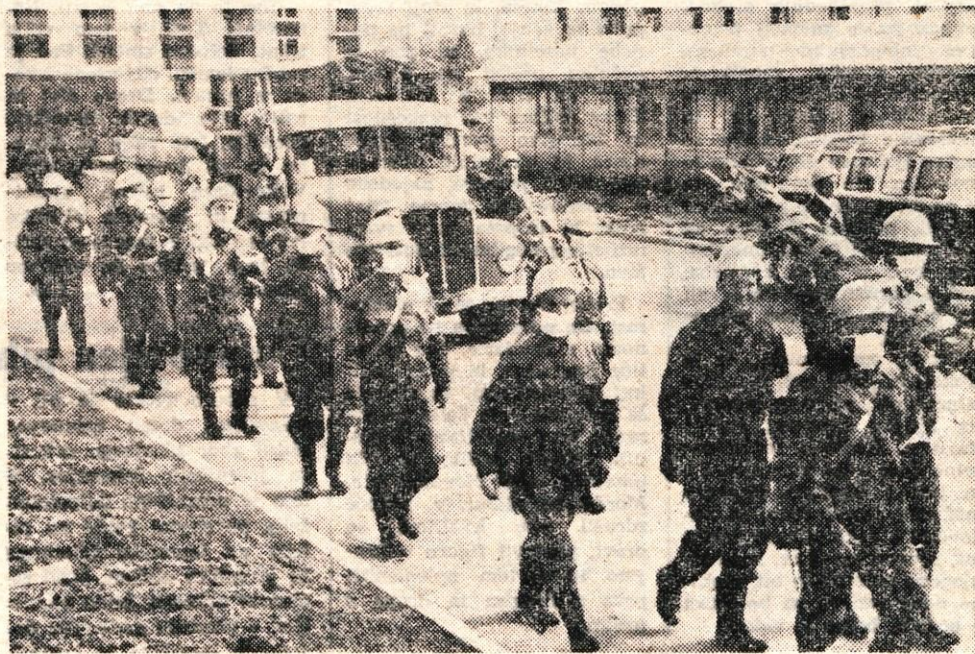
Nekaj sto metrov stran od stanovanjskih blokov so postavili svoje šotore vojaki in v njih uredili dekontaminacijsko postajo, kjer so razkuževali vse ljudi, ki so prišli v stik z atomskim prahom.

Končno oceno o vaji bodo seveda dali strokovnjaki, vendar pa lahko kljub temu zapišemo naše laično mnenje, da je vaja uspela. Še več, pokazala je, da so enote civilne zaščite, gasilci, reševalci in ne nazadnje pripadniki naše armade sposobni se sprijeti z vsemi oblikami vojne — pa naj gre za vojskovanje s klasičnim ali pa za napad z atomskim orožjem.

V. G.

Na sobotni vaji civilne zaščite v Kranju je sodelovala tudi ekipa Rdečega križa iz Ljubljane. — Foto: F. Perdan

Sanitetne enote v okviru civilne zaščite so po atomskem napadu posredovale med prvimi. Opremljene so z najnujnejšo opremo prve pomoči. — Foto: F. Perdan

Ekipa kranjskega Zdravstvenega doma se je na mesto napada pripeljala z reševalnimi avtomobili. Slika prikazuje njene člane med postavljanjem šotorov. — Foto: F. Perdan

France Kokalj, Franci Novinc in Momo Vuković Iskanje lastne poti

Gornji naslov naj bi neka-ko izpričal skupno značilnost, ki združuje tri likovnike, katerih dela so ta čas razstavljena v galeriji na loškem gradu. Toda za prvega od njih, za Franceta Kokalja, oznaka skoraj ne velja več. Petintridesetletni slikar, rojen v Petelinjah pri Ljubljani, je očitno že našel sebi ustrezen način likovnega izražanja. Tako po motiviki kakor tudi po tehniki slikanja in izborov barv Kokalj na nobenem od svojih del ne odstopa od izvirnega koncepta ustvarjanja — od značilnih primorskih motivov, strogih, racionalnih, dokaj realistično slikanih predmetov in likov ter gladkih, barvno jasnih in med seboj kontrastnih ploskev. Ogiblje se kakršnihkoli primesi čustvenosti, ne pripoveduje osebno, ampak pušča govoriti položnim obmorskim streham, svetlim stenam, zvonikom, drenajočim se hlšam, morju... Toda nekeje pod to navidezno objektivnostjo se skriva ljubezen do primorske motivike. Ne dovoljuje, da bi ga zmotili manj pomembni detajli, poudari le tisto, za kar meni, da je značilno; bodisi kričečo modro neba, bodisi porumenelo obalo, ali pa kričavo barvitost piranskih streh.

Ceprav smo zapisali, da je Kokalj že našel sebi ustrežno izrazno pot, pa to ne pomeni, da njegov slikarski razvoj stagnira. Prebolel je le začetno fazo eksperimentiranja in izmed številnih likovnih možnosti izbral tisto, ki zadovoljuje tako njegov lastni jaz, njegov karakter, kot tudi njegovo umetniško bit. Kakšne nove rešitve pa bo našel v bodoče, bomo še videli.

Drugi od trojice, domačin Franci Novinc, razstavlja enajst svojih platen. Zanj bi lahko rekli, da ga vse bolj privlači krajina. Čeprav se še ne more povsem ločiti od figuraličnega, je njegov slikarski izbor verjetno že določen. Dasi utegne biti upodabljanje barvite škofjeloške okolice spriču slavnih impresionistov, ki so prav tu ustvarili svoje najslavnejše umetnine, vse prej kot hvaležno delo, Novinca to ne moti. Pogumno se loteva slikanja, vanj vlaga dokajšnjo mero svojega temperamenta. Če smo za Kokalja dejali, da ga vodi razum, velja za Novinca prav nasprotno. Silovita živahnost barv, zabrisane oblike in drzna vsiljivost so glavno orožje mladega likovnika. Njegove podobe so podobe poznavalca, podobe kmeta, ki stoji sredi polja in žanje, hkrati pa podoba umetnika, ki zna te občutke prelinati na platno. Prav na sliki z naslovom Zetev pričara vso razkošnost in bogastvo narave; žgoče sonce, ki obvladuje pokrajino; izžete postave, zajedene v rumenozlato morje žita; zrak, ki trepeti in v svoji razbeljeni negibnosti duši vse živo.

Franci Novinc je ekspresionist. Ne povsem in ne popolnoma, a vendarle. Kar pa se tiče figuraličnega, bi težko rekli kaj določnejšega. Iz slednje še zmerom veje želja po risanju, po upodabljanju skladnih, blagih oblik, ki jih umetniku nudi človeško telo. Morda bo slikar v bodoče združil obe kvaliteti, se pravi, postavil figuro v krajino in s tem oplemenitil prvo z drugim in drugo s prvim.

O kiparju Momi Vukoviću je umetnostni zgodovinar Andrej Pavlovec zapisal, da gre pri njem za rastoči talent, ki se otresa formalnih spon šolske vzgoje in se usmerja v iskanje lastnega umetnostnega izraza. Zares, Vuković, doma iz Ivangrada v Crni gori, na svojstven način išče sebi primerno likovno izpoved. Osupljajo njegovi izbori motivov. Le-te najde v rastlinskem svetu. Upodablja samo plodove; čebulo, mak, limono, jabolko, bučo, katerih notranjost po svoje upodobi. Mar ni to zelo globoko, filozofsko lotevanje nekkih problemov? Iskanje bistva pojavov je večna težnja človekovega duha. Če pri tem kipar izbere plodove — izbere zato, da bi lahko nazorneje prikazal razmišljanje o nečem globljem — nas to ne sme motiti. Nasprotno. Tudi v tem velja iskati določen smisel. Sad je vendar končni cilj vsega živega v naravi. Drevo živi in raste zato, da bi nazadnje obrodirilo. Isto velja za človeka in za druga živa bitja. Vukovičeve lesene, aluminjaste in bronaste plastike ter dve deli iz mavca so spričo tega vredne še posebne pozornosti.

I. G.

Franci Novinc razstavlja v galeriji na loškem gradu enajst platen. — Foto: F. Perdan

Ustanovljen pihalni orkester jeseniških železarjev

V soboto zvečer je bil v delavskem domu ustanovni občni zbor pihalnega orkestra jeseniških železarjev. S tem je uresničena dolgoletna želja po enotni godbi na pihala za jeseniško železarno in jeseniško občino. Novi 80-članski orkester bodo sestavljali v glavnem godbeniki dosedanje jeseniške in javniške godbe na pihala, ki sta delovali doslej v okviru krajevnih Svobod. V orkester pa se lahko vključijo tudi godbeniki s Hrušice in Zirovnice. Poleg 65 godbenikov so se udeležili ustanovnega občnega zbora tudi direktor jeseniške železarne ing. mag. Kunc Peter, predsednik IO sindikalne organizacije železarne Srečko Mlinarič, kulturni referent omenjene organizacije Stane Torkar, predsednik Zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Jesenice Jože Varl in drugi. Z uvodnim referatom je predsednik pripravljalnega odbora Ivan Zen seznanil navzoče o pripravah za ustanovitev pihalnega orkestra, o nujnosti in namenu združitve dosedanjih godb na pihala, o bodoči možnosti delovanja in o kvaliteti, ki naj jo na novo ustanovljeni pihalni orkester doseže, da bo dostojno počastil 100-letnico jeseniške železarne. V zelo živahno razpravo, ki je sledila uvodnemu poročilu, je prvi posegel glavni direktor železarne, ki je pozdravil akcijo

za združitve godb v pihalni orkester jeseniških železarjev in dejal, da se bodo kljub težkemu finančnemu položaju železarne našla najnujnejša sredstva za delovanje orkestra, nad katerim bo prevzela železarna patronat. Kulturni referent sindikalne organizacije železarne je dejal, da bi moral zainteresirati ustanovni občni zbor pihalnega orkestra tako železarno kot občino in da bo treba iskati sredstva za delovanje orkestra povsod. Stanko Ravnik je v imenu pripravljalnega odbora praznovanja 100-letnice železarne poudaril, da je zadnji čas, da posvetimo kulturnemu dvigu našega delavca prav takšno pozornost kot za tehnično izobrazbo in da bo treba posnemati raven in trboveljsko godbo. Predsednik Zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Jesenice je menil, da je bil osnovni namen ustanovitve pihalnega orkestra doseči čimboljšo kvaliteto, da bo orkester nadomestil delovanje godb na pihala, ki so delovale na bazi predvojnih političnih formacij. Predsednik IO sindikalne organizacije železarne se s tem mnenjem ni strinjal in je dejal, da obstoječe tako imenovane vaške godbe lahko obstojajo in delujejo še v bodoče in bo potrebno tudi te dejavnosti podpirati. Združitve godb je

temeljila po njegovem mnenju bolj na iskanju finančnih sredstev in bi bilo potrebno tudi v tem primeru sodelovanje med železarno in občino. Po soglasnem sprejetju sklepa o ustanovitvi pihalnega orkestra jeseniških železarjev so potrdili tudi že izdelan statut orkestra in izvolili 11-članski izvršni in 3-članski nadzorni odbor. Jesenice so končno dobile glasbeni ansambel, ki bo imel vse možnosti za napredovanje in uvrstitev med enake godbe slovenskih industrijskih krajev. Danes ni več dvoma, da bi ob 100-letnici železarne Jesenice imele godbe na pihala, ki bo v ponos železarne, komuni železarjev in občanom.

Od prvega do osmega razreda

Na Zavodu za pedagoško prosvetno službo so te dni končali z analitično oceno uspeha učencev ene generacije. Govorimo o učencih, ki so brez ponavljanja napredovali od prvega do osmega razreda.

Zdaj pa pogledajmo, koliko je bilo letos takšnih učencev na Gorenjskem (učencev, ki so letos končali osmi razred osnovne šole, niso pa nikoli ponavljali razred):

V trziški občini je od 190 učencev ene generacije izdelalo 99 učencev ali 52,1 odstotka.

V radovljiški občini je od 469 učencev brez ponavljanja izdelalo vseh osem razredov osnovne šole 301 učencev ali 64,2 odstotka.

V kranjski občini je od 911 učencev izdelalo osnovno šolo brez ponavljanja

490 učencev ali 53,8 odstotka.

V jeseniški občini je od 451 izdelalo 280 učencev ali 62,1 odstotka.

V škofjeloški občini je izdelalo 54,9 odstotka učencev (nimam podatkov o številu učencev).

Po teh podatkih so najboljše učenci v radovljiški občini.

Ce bi učencem omogočili celodnevno bivanje v šoli, modernejši pouk, bi se ta odstotek lahko dvignil v tem sistemu šolstva do 70 odstotka. Analiza uspehov učencev je pokazala, da imajo velike šole približno enake uspehe. Presenetljivo (ali pa ne) je, da je najboljši uspeh zabeležen na osnovni šoli v Kranjski gori, kjer učenci v 100 let stari šoli nimajo takih pogojev učnja kot v drugih šolah.

J. Vidic

V petek, 25. oktobra, ob 19.30 prireja v viteški dvorani Gorenjskega muzeja v Kranju, Titov trg 4 (prilicije) Klub kulturnih delavcev Večer poezije Franceta Pibernika. Večer so pripravili Jože Kovačič, Alenka Svetel in Arne Mavčič. S to prireditvijo začneja Klub kulturnih delavcev s svojo dejavnostjo v sezoni 1968/69.

Te dni po svetu

BRUSELJ, 18. oktobra — Tu se je končal prvi del pogajanj med Jugoslavijo in EGS. Uradni komunikacije poudarjajo, da sta delegaciji proučile razvoj trgovinske menjave in ugotovili, da obseg in vrednost blagovne izmenjave označuje nenehno povečevanje izmenjave. Pogajanja naše države z evropskim skupnim trgovim se bodo verjetno nadaljevala v Beogradu.

BEOGRAD, 18. oktobra — Predsednik Tito je sprejel državnega podsekretarja ZDA Nicholasa Katzenbacha, ki mu je izročil osebne pozdrave predsednika Johnsona. Oba državnika sta med daljšim pogovorom izmenjala mnenja o bilateralnih odnosih in o mednarodnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi.

WASHINGTON, 19. oktobra — Ameriška vlada je zanikala vesti, da je dobila od Severnega Vietnama odgovore na tajne predloge o pospešitvi pogajanj o Vietnamu, vendar uradni washingtonski krogi ne prikrivajo, da odgovor pričakujejo.

BEOGRAD, 19. oktobra — Podpredsednik evropske komisije EGS prof. Lionell Sandri, ki se mudi na obisku v naši deželi, je na tiskovni konferenci izjavil, da je v interesu skupnega evropskega trga, da najde rešitev in ugotovi zahtevam jugoslovanskih gospodarstvenikov.

NEW YORK, 19. oktobra — Socialni odbor generalne skupščine OZN je zahteval, da odpravijo vse zakonske omejitve za pregon in kaznovanje vojnih zločincev in ljudi, ki so krivi zločinov proti človeštvu, ne glede na to, kdaj so bili ti zločini storjeni.

SCORPIOS, 20. oktobra — Na otočju Scorpis sta se poročila Jacqueline Kennedy in grški bogataš Aristoteles Onasis.

LJUBLJANA, 21. oktobra — Predsednik izvršnega sveta skupščine SRS Stane Kavčič je sprejel delegacijo slovenske narodne skupnosti v Italiji. Članj delegacije so seznanili Staneta Kavčiča s položajem slovenske manjšine v Italiji in možnostmi za njeno polno uveljavitev v tuji državi.

NEW YORK, 21. oktobra — Zunanji minister ZAR Mahmud Riad je izjavil, da tako imenovanih »novih devet izraelskih točk« za rešitev krize na Bližnjem vzhodu ne pomeni nič novega. Zavrnil je izraelski načrt in poudaril, da mora Izrael najprej sprejeti in začeti uveljavljati resolucijo OZN.

Ljudje

Ob obletnici ustanovitve Prve južnomoravske brigade je bilo na glavnem trgu v Leskovcu veličastno zborovanje, na katerem je več kot 150.000 ljudem spregovoril predsednik Tito. V tem sestavku objavljamo izvlečke iz predsednikovega govora, katerega pomen so poudarile tudi vse svetovne agencije z objavo izvlečkov.

V začetku se je predsednik Tito dotaknil preteklega obdobja in se zlasti zadržal na bilanci gospodarske in družbene reforme. »V bilanci izvajanja gospodarske in družbene reforme smo ugotovili, ne glede na vse težave, na katere smo zadevali, dobre rezultate. Zlasti letos se je uveljavila močna aktivnost na vseh področjih našega notranjega življenja. Letos je tudi naša mladina povzdignila svoj glas v želji, da bi bila skupaj z vsemi, ki grade socializem, z enakimi pravicami in enakimi dolžnostmi. Sprejeli smo vse tiste upravičene kritike, ki sta jih izrekla mladina in delavski razred.«

V nadaljevanju svoje ocene notranjepolitičnega položaja v naši državi je Tito dejal:

»Sami bomo rešili vse težave«

»Reči moram, da se nikoli prej, v minulih več kot 20 letih v Jugoslaviji ni kazala takšna enotnost kakor letos. Močno je prišla do veljave enotnost naših narodov in mladine, enotnost naših teženj, da ohranimo svoj nemoten razvoj, t.j. socialistično graditev, da ubranimo svojo neodvisnost proti vsem poskusom vmešavanja v naše notranje zadeve.«

Ko je tovariš Tito spregovoril o dogodkih v ČSSR, je poudaril: »... Mislim, da morajo načela nevmešavanja, neodvisnosti, nedotakljivosti in suverenosti veljati za vsako deželo na svetu, pa naj so v enem ali drugem bloku ali zunaj njih. Takšna naša politika je zbudila revolt pri nekaterih naših prijateljih in sosedih v vzhodnih deželah — na Poljskem, SZ, Madžarski, NDR, zlasti pa v Bolgariji, in ponovno so seveda, kakor se je zgodilo leta 1948, začeli napadati našo deželo v tisku in v govori. Razumljivo, da moramo mi odgovarjati, ko gre za načelna vprašanja... Ne gre za naključen spor med nami in njimi. Tu gre za to, da jim naš družbeni red, naš samoupravni socialistični sistem, naša pot v socializem in komunizem ni po volji. Po volji jim ni naša socialistična de-

mokracija. Skratka, najboljši jih mori samoupravljanje. In zato so zdaj udarili pa našem notranjem sistemu. Mi pa se zaradi tega ne bomo mnogo vznemirjali. Pokazali jim bomo dejstva o tem, kaj smo dosegli. Napadajo našo reformo, čeprav sami iščejo pota k nekakšni reformi. To so torej nekateri osnovni elementi, ki stoje med nami in njimi. V primeru Češkoslovaške je bilo po mojem mnenju glavno prav to, da je šel družbeni razvoj po demokratični poti, v smeri sprememb, ki naj bi ljudstvu olajšale napore za vzpostavitev boljšega življenja...«

Predsednik Tito je v svojem govoru omenil naslednje reformne uspehe: stabilizacijo dinarja in stabilizacijo cen, modernizacijo industrije za okoli 55 odstotkov, uravnovešene plačilne bilance, 50-odstotno povečanje izvoza, napredek kmetijske proizvodnje, ki danes povsem zadovoljuje potrebe po živilih, vsakoletno naraščanje produktivnosti in življenjskega standarda.

V svojem govoru se je predsednik Tito dotaknil tudi mednarodnega položaja. Po njegovem mnenju je stabilnost na Balkanu mogoča le s tesnim sodelovanjem balkanskih dežel, zlasti Jugosla-

vije in Bolgarije.« Sodelovanje med Jugoslavijo in Bolgarijo bi moralo biti temelj stabilnosti na Balkanu. Mi to želimo, ker bi radi v miru gradili svoje boljše življenje. Mislim, da želi isto tudi bolgarski narod. Moram pa reči, da je izjava, ki jo je dal nedavno eden izmed najvišjih voditeljev Bolgarije in v kateri je rečeno, da so vse socialistične države dolžne pomagati, kadar je v kaki deželi socializem v nevarnosti — nesprejemljiva in da nasprotuje načelom suverenosti dežel. Iz te izjave sledi, da bi oni tudi Jugoslaviji prihiteli na »pomoč« tudi brez našega poziva. Takšen prihod bi sprejeli zelo ostro. Če te kdo ne kliče, se pravi, da mu nisi potreben. Kar pa zadeva nas, urejamo svoje notranje zadeve sami. Socializmu v naši deželi ne grozi nobena nevarnost. Vsi naši ljudje žive v duhu socialistične graditve. Socializem v Jugoslaviji je pognal globoke korenine, ki jih nihče ne more izdreti. Nikomur se ni treba bati, da bi kdo z Zahoda mogel okrniti našo neodvisnost. Dovolj smo sposobni, da ubranimo našo deželo pred vsakomur, ki bi kaj poskušal proti njej...«

in dogodki

Milijonski Ivica

Ze nekaj dni se mudi na turneji po Sloveniji znani pevec zabavne glasbe Ivica Šerfezi. Z njim nastopata še pevka šansonov Lada Kos in pa mladi pevec Franc Koren, mlajši. Spremlja jih ansambel Alegro.

Skupina nastopa v tem sestavu že eno leto. Program je sestavljen za mlado in staro, kot temu pravijo sami. Osrednja točka predstave je seveda Ivica Šerfezi.

Ko smo se srečali v hotelu Evropa, nas ni sprejela zvezda jugoslovanskega poppevarstva, pač pa preprosti pri nas.

Ivica v športnem puloverju. Na vprašanje, zakaj se je odločil za turnejo po Sloveniji, pravi takole: »Veste, iz Slovenije dobivam precej pošte, pa tudi veliko mojih plošč se proda prav v Sloveniji. In ta turneja je mišljena kot nekaka zahvala za vsjo pozornost.«

Najbrž ne bo več novica, da Ivica Šerfezi proda največ plošč pri nas. V kratkem pričakujejo število milijon — namreč toliko prodanih plošč. Ivica se je zato že prijel vzdevek — prvi milijonar pri nas.

V pogovoru je Ivica Šerfezi izrekel tudi nekaj laskavih pohval za slovensko publiko. Pravi, da je nepokvarjena, v tem smislu, da loči kvalitetno prireditev od nekvalitetne.

Sredi decembra bo imel v Ljubljani samostojen koncert, nato pa simpatičnega pevca spet čaka turneja po Sovjetski zvezi — že tretja po vrsti. Za vse, ki jim je Ivica Šerfezi še posebno všeč, bo prijetno slišati, kako poje v slovenskem jeziku. Ni se še odločil za pesmi, ki bodo na tej slovenski plošči. Ob milijonskem jubileju bo po

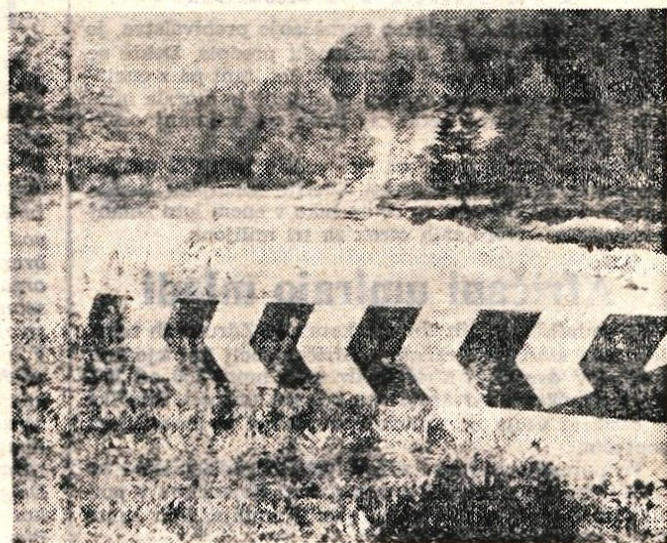
vsej verjetnosti v prodaji tudi long play plošča z naslovom Milijonska plošča Ivica Šerfezija.

O Opatiji 68 ni hotel kaj dosti govoriti; pravi, da najraje poje, in to za publiko. »Če se ravnate po tem načelu,« pravi Ivica, »potem imate vsekakor najmanj težav v karieri. Jaz se sicer moram prav s težavami pohvaliti. Morda prav zaradi iskrenih intervjujev«. Vsi smo se nasmejali, Ivica pa je še izročil pozdrave za naše bralce.

L. M.

Lesene zgradbe v Jasni pri Kranjski gori obnavljajo. Drugo leto bo ob novem jezeru spet veselo. — Foto: B. Blenkus

Vodna skupnost Slovenije zagraja desni breg Save Dolinke, da ne bi ob povodnji poškodovala cevi jeseniškega vodovoda. — Foto: B. Blenkus

Kakšne osnovne šole so v tržiški občini? Pol stoletja kriške osnovne šole

Te dni vsi Tržičani razpravljajo o bodočem referendumu o samopriskevku za gradnjo in popravilo šol. O stanju šolskih prostorov v občini so že razpravljali zbori volivcev v vsej občini in čeprav še nimamo podatkov o tem, kaj vse so na zborih volivcev Tržičani povedali o predvidenem samopriskevku, pa lahko zapišemo, da podpirajo predložene načrte o samopriskevku oziroma o gradnjah novih šol s sredstvi tega samopriskevka. Z namenom, da bralce seznanimo s stanjem šolskih prostorov v tržiški občini, smo obiskali vse osnovne šole. Danes je na vrsti pogovor z ravnateljem osnovne šole v Križah Janezom Kavarjem, v prihodnjih številkah pa bomo pisali še o drugih tržiških osnovnih šolah.

»STOJI UČILNA ZIDANA« — OD LETA 1900

Stavbo osnovne šole v Križah so zgradili že pred letom 1900, kasneje pa so šolo popravili in ji pred desetimi leti dozidali dve učilnici.

»Šola sama po sebi še ni v tako slabem stanju,« nam je dejal ravnatelj kriške osnovne šole Janez Kavar, »samo premajhna je. Za 15 oddelkov, kolikor jih je danes na šoli, imamo na voljo le 4 prave učilnice, drugi trije prostori pa so preurejeni iz

bivšega stanovanja. Skratka, danes imamo torej sedem učilnic, delavnica za tehnične predmete pa je v kleti. Za pouk telesne vzgoje že nekaj časa uporabljamo dvorano Partizana Križe, ki pa je mračna, mrzla in nasploh ne ustreza pogojem za normalni pouk. Razen omenjenih prostorov nimamo nobenih drugih, učiteljska knjižnica je v bivši shrambi, knjige, namerjane učencem, so shranjene v knjižnih omarah na šolskih hodnikih. V šolski kuhinji pripravljajo malico za 300 otrok, 40 kosil, poleg tega je ta prostor namenjen še poučevanju gospodinjskega pouka. Učila imamo spravljena v prostoru, ki je bil namenjen šolarjem za garderobo, ta pa je sedaj kar na hodnikih.«

»UČENCI NE SMEJO TEKATI PO HODNIKIH, KER BI SE STROP PODRL

»Tovariš ravnatelj, koliko učencev hodi vsak dan v osnovno šolo v Križah?«

»Danes imamo 360 učencev, pouk je dvo — in eno izmenjski, v eni učilnici pa poučujemo v treh izmenah. Zaradi pomanjkanja prostora se pouk na naši šoli začne že ob 7,20, konča pa ob 17,30 — tako učenci prihajajo v temi v šolo, in v temi odhajajo. Pereče je tudi vprašanje ce-

lodnevnega varstva otrok, saj sta oba starša velike večine otrok zaposlena. Poleg pomanjkanja učilnic tudi sama lega sedanje šole ni ugodna — pročelje je obrnjeno na severno stran, je tik ob cesti. Najbolj pereče pa je vprašanje stropov. Lani smo morali nujno zamenjati strop v eni učilnici, ker je bil stropnik popolnoma gnil, v kratkem pa bo treba obnoviti še druge stropce.«

V KRIŽAH BODO IMELI NOVO SOLO

Po prvotnih načrtih naj bi s sredstvi samopriskevka kriško šolo obnovili, oziroma ji dozidali nekaj učilnic in telovadnico. Ker pa so kasneje uvideli, da ne bi nova šola

stala dosti manj kot popravilo stare, so se seveda odločili za novo šolo. Tako bodo torej volivci na referendumu tudi odločali, ali bodo imeli v Križah novo šolo ali ne.

»Novo šolsko poslopje naj bi stalo nasproti sedanjega, umaknjeno bi bilo od ceste in obenem povezano z že obstoječim športnim igriščem. Nova lokacija bo omogočila tudi kasnejšo gradnjo oddelkov predšolskega varstva. Po predvidevanjih naj bi bodoča šola v Križah imela štiri klasične učilnice za nižje razrede in osem posebnih učilnic za kabinetni pouk. V novi šoli bo dvorana za šolske prireditve, za seje in sestanke družbenopolitičnih organizacij. Skupaj s šolo bo zgrajena tudi telovadnica, sama šola pa bo imela še sobo za pogovore s starši in pionirsko sobo in prostore, name-

njene celodnevne varstvu učencev.«

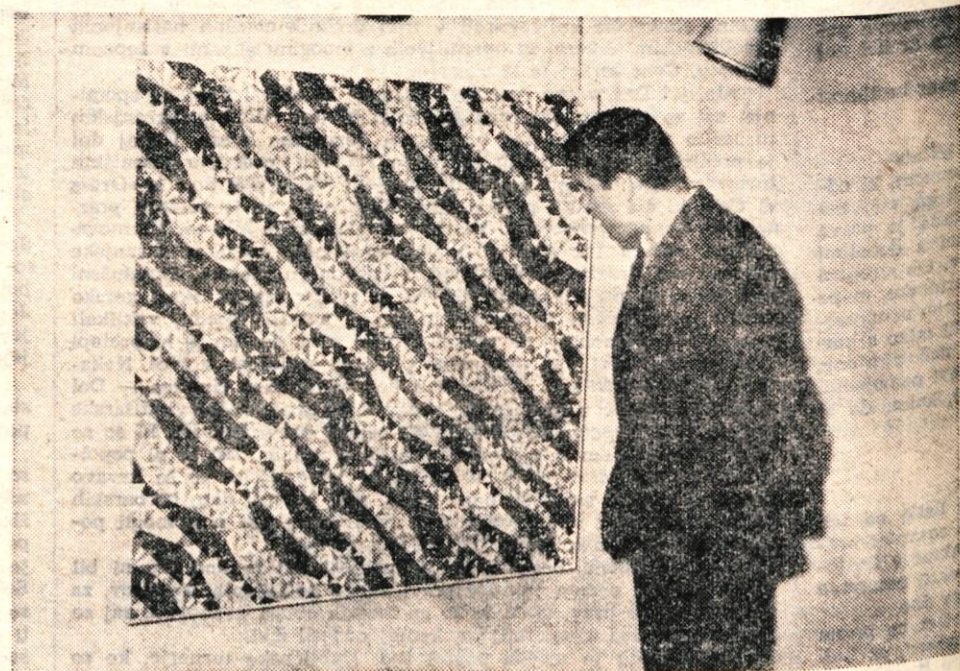
Tako je torej v osnovni šoli v Križah. Besedam ravnatelja Janeza Kavarja naj dodamo še to, da kljub pomanjkanju prostorov, kljub neustreznim razmeram, v kriški osnovni šoli tega ne obešajo na veliki zvon. Dokaz za to so številne izvenšolske dejavnosti kriških osemletkarjev — modelarski, matematični, foto in telesno-vzgojni krožek. Poleg tega pa se učenci kriške osemletke zanimajo za taborniško organizacijo, smučanje in še marsikaj.

Danes starši, zlasti pa še otroci iz Križev upajo, da bo nova šola kmalu zgrajena. Seveda je vmes še referendum, na katerem bo padla odločitev, ali bodo v Križah imeli novo šolo ali ne.

V. Guček

Minuli petek so v galeriji Mestne hiše v Kranju odprli razstavo plastik in risb kiparja — samouka Petra Jovanoviča iz Zetine. Na posnetku vidimo eno od njegovih umetnin. — Foto: F. Perdan

V galeriji Prešernove hiše te dni razstavlja svoja slikarska dela likovnik Viktor Majdandžič. Razstava bo odprta do 3. novembra. — Foto: F. Perdan

Svet brez bleščic Samorastnik

Odrasli večkrat prav radi pozabljajo, da so bili tudi sami nekoč mladostniki z različnimi težavami, ki navadno spremljajo vživljanje mladega človeka v svet odraslih. Podobno je bilo z Bogdanom. Samo, fant ni imel ob sebi roke, ki bi ga vodila med njegovimi mladostniškimi težavami. Rastel je sam, kot nekakšen samorastnik s svojimi pravili vedenja v svetu drugačnih pravil. Tak je prišel tudi na svoje prvo službeno mesto. No, tu niso imeli ravno posebnega razumevanja za njegovo obnašanje, niti niso vedeli, zakaj se tako obnaša. Pri prvem prekršku se je Bogdan znašel na cesti.

Mladostnik na cesti brez nadzorstva pa se navadno znajde na področju, od koder vodi pot naravnost pred sodnika za mladoletne prestopnike. Po naključju ali kako bi temu rekli, pa se Bogdana življenje v nasprotju z zakonom ni prijelo. Se pravi čas je poiskal pomoč. Nato je skupaj s službo socialne pomoči dolge mesece iskal službo.

Vsaki kadrovski službi pa je bilo treba seveda prej povedati, da je Bogdan zrasel brez matere, da ima mladostne muhe in podobne težave, značilne za fante njegovih let. Zato bi v začetku potreboval na delovnem mestu precej razumevanja in tovarštva, saj je sicer dober fant, nepokvarjen in podobno. Tako so predstavili Bogdana kadrovskim službam; takega kot je bil v resnici, potrebnega razumevanja in vodenja.

Odkritosrčnost seveda ni prinesla nobenega uspeha. Neki uslužbenec kadrovske službe je celo odkrito dejal, da je malo upanja, da bi ga katera delovna organizacija vzela, ko so zvedele vse o Bogdanu.

Nato pa so mu le v neki delovni organizaciji dali možnost, da se zaposli, da se počasi vključuje v družbo, da prebrodi mladostne muhe. Ponudili so mu roko in Bogdan je prijel zanj. Nekajkrat ga je na delovnem mestu še polomil, vendar je okolica znala vse skupaj obrniti na pravo stran. Sedaj je pri vojaki in — polnoleten.

L. M.

S XVI. gostinsko turističnega zbora Slovenije Priznanja, nagrade in medalje

Veseli zaključek v dvorani Kazine na Bledu

V petek zvečer so se v dvorani Kazine na Bledu zbrali na zaključku vsi udeleženci XVI. gostinsko turističnega zbora Slovenije, katerega prireditelj je bil republiški odbor sindikata delavcev storitvenih dejavnosti. Po dveh dnevih različnih prireditev in razstav so ta večer razglasili še rezultate najboljših in podelili priznanja, nagrade ter medalje.

Razdeljevanje priznanj je trajalo debelo uro. Zanimivo pa je, da so vrsto priznanj, nagrad in medalj dobili prav blejski in ljubljanski turistični delavci. Ko sem se o tem pogovarjal pri mizi v dvorani Kazine z direktorjem kranjskega hotela Evropa, ni bil prav nič presenečen. Rekel je, da je na teh zborih to že običajno. Tisti, ki je tako rekoč prireditelj tega vsakoletnega zbora, ima tudi največ možnosti, da uspe. Pri-

pravljanje jedil namreč ni lahka stvar. In največ možnosti za uspeh ima največkrat tisti, ki jih pripravlja doma. In Blejci so seveda imeli to prednost.

»Prepričan sem, da bodo prihodnje leto na XVII. zboru, ki bo v Portorožu, največ nagrad in priznanj pobrali prav portoroški in okoliški turistični delavci,« je menil direktor hotela Evropa Kranj.

Ce bi hoteli objaviti seznam vseh tistih, ki so dobili priznanja, nagrade in medalje, bi bil to precej dolg, da ne rečem predolg, zapis. Vseeno pa pri tem ne gre izpustiti Turističnega društva Bled, kateremu je komisija za ocenjevanje turističnih propagandnih edicij Turistične zveze Slovenije podelila priznanje za zimski barvni prospekt Bleda. Ta prospekt je tiskala tiskarna CP Gorenjski tisk Kranj.

Edini predstavnik kranjskih gostinskih delavcev oziroma podjetij, ki je na Bledu prav tako dobil priznanje oziroma medalji, pa je hotel Evropa iz Kranja. Za bekono hrbet je ta hotel dobil bronasto medaljo, za svinjski vrat pa srebrno.

Tik pred podelitvijo teh priznanj smo srečali pri mizi hotela Evropa iz Kranja Angelo Blešar, ki je v noči med 17. in 19. oktobrom v Kranju pripravljala obe kasneje nagrajeni jedili. Zanimalo nas je, kako se počuti tik pred podelitvijo medalj.

»Bolj, ko se bliža objava rezultata, večjo tremo imam. Vendar pa mislim, da ne bom imela tolikšne treme, kot sem jo imela danes ponoči, ko sem pripravljala obe jedili.«

Angela Blešar, ki je že sedem let zaposlena v Hotelu Evropa v Kranju in je s tem

delom zelo zadovoljna, je nato že čez nekaj trenutkov s s precejšnjo tremo v imenu hotela sprejela bronasto in srebrno medaljo.

Ponosna je bila in s foto-reporterjem sva ji obljubila, da bova ob priliki prišla na pokušino obeh nagrajenih jedil.

Veseli del zaključka XVI. gostinsko turističnega zbora Slovenije v veliki dvorani Kazine na Bledu se je še močno zavlekel. Zakaj pa ne? Prav je, da se enkrat povese- lijo tudi tisti, ki med letom skrbijo za dobro počutje gostov. Sicer pa to ni najbolj pomembno. Pomembnejša je prav gotovo ugotovitev, da turizem in gostinstvo danes že veliko prispevata k večanju narodnega dohodka in da sta postala ena izmed močnih gospodarskih panog pri nas.

A. Zalar

Angela Blešar

V spodnjih prostorih Kazine na Bledu je bila odprta razstava pogrlnjkov, jedilnih listov in turističnih edicij. Razstava pogrlnjkov, na njej je bilo 22 različnih modelov pogrlnjenih miz, se je odlikovala predvsem z originalnostjo in uporabnostjo posameznih razstavnih pogrlnjkov. O kvaliteti letošnje razstave pogrlnjkov govori tudi dejstvo, da so bili skoraj vsi razstavljeni pogrlnjki nagrajeni. (vig) — Foto: F. Perdan

Kulinarična razstava, ki je bila v okviru gostinsko-turističnega zbora v blejski restavraciji Blegaš, je bila po obsegu in številu razstavljenih jedil ena največjih tovrstnih razstav v Sloveniji. Strokovnjki pa menijo, da je bila trdi najboljša, kar jih je bilo doslej. Med 142 jedili je bilo tudi veliko narodnih jedil, strokovna komisija pa je podelila 10 zlatih, 21 srebrnih in 16 bronastih medalj. (vig) — Foto: F. Perdan

Čprav je tekmovanje s sodčki za pivo potekalo bolj za šalo kot zares, pa je moralo 15 tekmovalcev prikazati precej spretnosti. V ogorčeni borbi je zmagal Bogo Štrozak iz izolske gostinske šole. — Foto: F. Perdan

V okviru XVI. gostinsko-turističnega zbora je bilo na Bledu tudi več tekmovanj. Tako so se učenci gostinskih strokovnih šol iz vse Slovenije pomerili v tekmovanju s pladnji in praktično pokazali svoje natakarske spretnosti. (vg) — Foto: F. Perdan

Sprejeli smo planinsko štafeto

V soboto, 28. septembra, smo se zbrali planinci kranjskih osemletk v avli občinske skupščine Kranj. Pričakovali smo štafeto, ki je že 8. septembra krenila z vrha Triglava prek slovenskih gora proti Jajcu. Tako hočejo naši planinci počastiti 25-letnico II. zasedanja Avnoja. V nedeljo, 22. septembra, so trije mladi Kranjčani v dežju in viharju sprejeli štafeto palico na vrhu Storžiča od Tržičanov. V Predvoru so jo oddali pionirjem-planincem. Potem so jo med tednom prenašali od šole do šole v okolici Kranja, kjer delajo planinske sekcije.

V avlo občinske skupščine, ki je bila lepo okrašena, so pritekli trije planinci s Senturske gore. Prinesli so štafeto palico in planinske pozdrave. Mladinski pevski zbor iz kranjske gimnazije je pod vodstvom prof. Matevža Fabijana zapel dve pesmi. Vrstile so se deklamacije in nastop mladega harmonikarja Petra. Načelnik mladinskega oddelka Jože Simčič je prebral štafeto pismo. Se isti dan popoldne so planinci odnesli štafeto palico na Kokrško sedlo in jo v nedeljo na vrhu Grintavca oddali Kamničanom.

Mihela Smolkovič, 7. č razred
osnovne šole Stane Žagar, Kranj

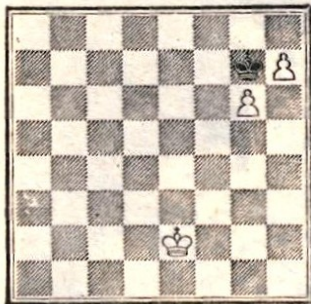
Naše ptice pevke

Pravzaprav vse premalo vemo o krilatih človekovih prijateljih, ki letajo naokrog, lovijo žuželke, zobajo zrnje in žrgolijo v stoterih različnih glasovnih odtenkih. Veliko jih živi pri nas. Pred tedni smo vam prav na tej strani skušali opisati ptice selivke ter njih navade. Danes pa bo govora o drugi skupini pernatih letalcev, o pticah pevcih. Nekatero od njih gotovo že poznate, vsaj po glasu, če že ne kako drugače. To so živalice, ki s svojim kukanjem, gruljenjem, žvižganjem, piskanjem in žvrgolenjem povzročajo, da se nam zdijo zgodnje ure poletnih dni še prelestnejše kot bi bile drugače, strupena zimska jutra pa manj neprijetna. Da, tudi pozimi ptičje petje ne zamre. Mnogi pevci tedaj sicer odlete drugam, na jug, saj sodijo v skupino selivcev, nekaj pa jih vendarle ostane. Poglejmo, kateri so to.

Predvsem velja omeniti

Šah Pravočasna žrtev

Oglejte si diagram!

Beli zmaga, če ob pravem času žrtvuje kmeta:

1. Ke2 — e3	Kg7 — h8
2. Ke3 — e4	Kh8 — g7
3. Ke4 — f5	Kg7 — h8
4. Kf5 — g5	Kh8 — g7
5. h7 — h8D+	Kg7 — h8
6. Kg5 — h6	Kh8 — g8
7. g6 — g7	Kg8 — f7
8. Kh6 — h7	

in beli kmet postane dama, belemu tako ni več težko zmagati.

stržka, ki je zelo majhen, droban in mu zato pravijo tudi palček, potem črnoglavko, prav tako majhno živalco, z vranje črnim pokrivalom na glavi. Živi po vrtovih, gnezdih pa v drevesnih duplinah. V skupino pevcev-stalnic sodijo še čizek, vseh vrst senice, zelenček in strnad. Svojevrsten posebnost v tej družini je vodni kos, ki mu mrzav ne more do živoga. Živi ob vodi, se potaplja in lovi ribe. Pri tem ni nič manj spreten od vodomca, le da ves čas neumorno prepeva. Navadno gnezdih pod kakšnim slapom, saj je vodna stena najboljši zaščitnik pred roparji.

Prvovrstne pevke pa vendarle najdemo med selivci. Spomnimo se samo slavčka, nenadkriljivega virtuozna med pticami. No, tudi vseh vrst penice, taščice, lišček, grilček, drozgi, kukavica, kobilar, ščinkavec in kos niso od muh. Nekoliko slabša sta le škorec in kalin. Sploh naj povemo, da ptice pevke lahko delimo tudi po kvaliteti petja. Vendar je tistih s šibkim glasom bolj malo, poleg omenjenih dveh le še strnad in brglez.

O slavčku velja spregovoriti še posebej. Na račun njegovega glasu kroži veliko zgodbic. Zal pa moramo ugotoviti, da ga na Gorenjskem skoraj ni videti. To je namreč ptič, ki najraje živi med nasadi trte, torej v vinorodnih krajih, na Stajerskem, Primorskem in Goriškem. Hrani se s trtno ušjo in drugim mrčesom, zato je zelo koristna žival. Pri nas ga slišimo le ob času selitve, ko preko Gorenjske odhaja na jug ali pa se vrača domov. Tedaj se za nekaj ur ustavi, da bi v grmovju počil, potem pa krene dalje.

Značilno za pevke je tudi, da se malone vse hranijo z mrčesom. Izejmo so le liščki, čizki in repniki. Slednjih je pri nas zelo malo, že po imenu pa se da razbrati, da zlasti čista seme od repe.

Za konec, kot posebno zanimivost, naj povemo, da se pri vseh naštetih pticah oglašajo le samci, samice pa ne znajo peti. I. G.

Jutranje misli

Jutro je. Zbudim se kot ponavadi ob pol šestih. Potem se ponavljam, kar se je treba naučiti za ta dan.

Toda danes je drugače. Včeraj, zadnje uro fizike, smo pisali kontrolno nalogo. Skrbim me, kako bo. Imam občutek, kot da nisem naredila vse prav.

Na gori, ki jo vidim s postelje, so se podili majhni, nežni oblaki. Rečem si: »Če se bodo vsi oblački porazgubili še preden bom vstala, bom pisala kontrolno slabo, če se pa ne bodo, bom pisala dobro.« Kar naenkrat pa pripluje na goro večji oblak, ki je imel obliko tanka. Vrtljak mojih misli se je obrnil drugam. Morda že slutite ali pa že veste, kakšne so bile te misli? Misliha sem na ubogo Češkoslovaško, ki so jo zasedle sosednje države zato, ker je njeno ljudstvo hotelo imeti svojo posebno pot v socializem. Tuje države pa tega niso pustile.

Ali ne sme človek narediti nečesa po svoje, kakor misli, da je prav? Ali je potem še

socializem? Ne, to ni več socializem. Potem smo pa še zmeraj v kapitalizmu ali pa celo v fevdalnem redu, kjer tlačan ni smel glasno izraziti svojih misli. Če pa je to, kar je mislil, povedal, je bil zaprt v grajskih ječah, kjer so ljudje umirali kot psi. Vse to sem premišljevala.

Kar naenkrat pa se zasliši iz kuhinje mamin glas: »Kaj, ali danes ne boš šla v šolo? Imate spet prost dan?« Šele takrat sem se predramila iz misli. Spomnila sem se, da se moram še obleči in potem še iti na avtobus. Kot veter vstanem, se uredim in pozajtrkujem, vzamem torbo in tečem na avtobus. Komaj sem ga še ujela. Toda celo v avtobusu so me preganjale prav take misli kot doma v postelji. Šele v šoli, ko smo dobili nazaj kontrolne naloge, sem povsem pozabila na jutranje misli, saj sem dobila dobro oceno.

Marjana Krč, osnovna
šola Matija Valjavec,
Predvor

Lojze Zupanc ZOB ZA ZOB

Med okupacijo so Italijani v Ljubljani srečali dijaka, ki je nosil okrog vratu zavezano živordečo kravato. Takšna kravata pa je bila po mnenju fašistov simbol komunizma, zato je nadut laški tenente planil k mladeniču in ga pričel sredi prometne ulice divje pretepati, dokler se mu ni nesročnik iztrgal iz rok ter zbežal v vežo bližnje hiše, od koder je čez dvorišče za hišo izginil na varno.

Leto pozneje pa je fašistična Italija kapitulirala in v Ljubljano so prikorakali Nemci, ki so zamenjali bežeče Italijane. Seveda so umikajoče se Lahe še prej razorožili, preden so le-ti zapustili mesto.

Na cestnem pločniku je stal dijak, ki ga je bil italijanski častnik pred letom divjaško pretepel, in opazoval, kaj se dogaja. Med bežičimi Italijani je kar naenkrat zagledal zoprnega fašističnega oficirčka. Videl je, kako je prav tedaj stopil preden nemški oficir in mu ukazal, naj odda orožje. Besni Italijan pa je kričal: »Orožja ne oddam, ker se hočem še nadalje boriti

proti partizanom. Vključil se bom v Hitlerjevo armado!«

Nemci ga niso razumeli, kaj žlobudra. Tedaj je dijak stopil s pločnika in se približal nemškemu oficirju ter ga vprašal, če lahko prevede v nemščino, kaj pravi Italijan.

»Freilich,« je pokimal Nemec.

»Ali naj prevedem dobesedno?«

»Jawohl!«

»Jaz nisem partizan,« je zdajci izmišljeno pričel prevajati dijak, »zato ti, smrčavec, ne dam orožja! Hitler in njegova armada pa naj me pišeta ne vem kam!«

Ko je Nemec to slišal, je kar zaripnil od jeze, besno zakrutil, pograbil z levico Laha za ovratnik, z desnico pa ga pričel klofutati, da so udarci odmevali izza ljubljanskih streh.

Tedaj se je dijak zadovoljno umaknil s prizorišča. Maščeval se je nadutemu italijanskemu tenenteju, mimogrede pa je okoli stoječim fricem še dejal, da »občuduje« voditelja Tretjega rajha.

Veliko razočaranje

Prvi dan v šolskem letu sem že zelo zgodaj prišla v šolo. Tu sem že srečala nekaj starih znank. Potem so prihajale nove. Pozdravi so bili drugačni kot sem si jih predstavljala in želela. Bili so hladni. Smeh in radost na obrazu sta se mi zdela ponarejena. Beseda se je zatikala. Tako je bilo moje prvo svidenje s svojimi stariimi znankami, ne znankami, ampak tujkami.

Beseda ni stekla o počitnicah, ampak o novem šolskem letu. »Oh, spet ta pouk, mar bi bile še počitnice!«

»Res ne vem, zakaj te bosedo, zakaj tak odpor do pouka. Zelijo si počitnice, jaz pa sem si tako želela pouka, želela sem spet videti svoje stare znance, ti pa so me tako razočarali. Da, res je biti bolje doma s knjigo v roki kot pa se pogovarjati s njimi, ki so popolnoma spremenjeni in odtujeni ter me skoraj ne poznajo, ki nimajo ničesar povedati, ki niso več znanci, ampak ljudje, ki jih prvič srečaš. Kako boleče je to spoznanje!« sem pomislila v tistem hipu.

Sedaj pa je minilo že nekaj tednov od prvega šolskega dne. Ni več tako, kot je bilo vseh prejšnjih sedem let, vse se je spremenilo.

Boleč je ta preobrat, posebno zame, saj sem si zamišljala to šolsko leto veliko lepše. Včasih pomislim, da so vse skupaj le sanje in da bo ta kriza prešla, pa vendar je vse gola resnica, ki je ni mogoče prekriti z lažjo. Tako je in ni drugače. Moje sošolke in sošolci hočejo biti nekaj več, ker so osmošolci.

Morda v prihodnjih letih ne bomo več sedeli skupaj, morda je tokrat zadnjič. Tega se vsi dobro zavedamo in namesto, da bi bili složni in bi krepili prijateljstvo, se gledamo kot levi.

Ob vsem tem mi misel ne hote uide drugam in pomislim: »Se mi se prepričamo, kako se ne bi tudi različni narodi. Ni čudno, da so vojne.«

Grenko kot pelin je spoznanje, da ne more biti prijateljstva med vsemi ljudmi. Če se prepričajo celo stari znanci.

Vsi si želimo miru, saj smo nasprotniki vojni, a vendar med seboj nismo pravi prijatelji. Smo res vsi za mir? Smo sposobni nadomestiti stare zagovornike miru? Ne, stare zagovornike miru za prijateljstvo, ker ga ni niti med nami, ker smo si stari znanci postali tujci — sovražniki.

Anka Rogelj, 8. c. razred
osnovne šole Lucijan
Seljak, Kranj

Prodaj

Prodaj globok OTROŠKI VOZICEK, Tupaliče štev. 39, Preddvor 5117

Ugodno prodaj SPALNICO, Strahinj 84, Naklo 5148

SIVALNI STROJ singer, pogreznjiv, dobro ohranjen, in lončeno PEC (majhen kamin) prodaj. Morič, Titova 58, Jesenice 5150

Prodaj TELEVIZOR, Trstenik 15, Golnik 5157

Tovarna vijakov
PLAMEN KROPA

razpisuje

javno licitacijo

za prodajo zemljišč (njive, travniki) v k. o. Kropa v skupni izmeri 15.328 m².

Licitacija bo v četrtek, dne 31. 10. 1968 ob 10. uri v Kropi na licu mesta.

Prodaj delovnega VOLA, Potoče 19, Preddvor 5158

Prodaj odlično ohranjeno HARMONIKO holner — 120-basno. Meglič, Pristava 11, Tržič 5159

Prodaj 6 tednov stare PRASICE, Selo 20, Bled 5160

VALILNICA V NAKLEM pri Kranju prodaja vsak torek, sredo in soboto 2 do 3 mesece stare jarčke, pasme leghorn po 15 N din za 1 kom.

Prodaj zastava 600-D, Pavlič Martin, Kranj, Kidričeva 6 5161

Prodaj PRIKOLICO za osebni avto. Vučan Milan, Valesovo 56, Cerklje 5162

Prodaj novo PEC na olje, znamke preporod zaradi selitve. Pavlin, Zaslavska c. 15, Kranj — Orehek 5163

Prodaj dva KONJA, 5 let stara, Cegeljnica 1, Naklo 5164

Prodaj PESO in KORENJE, Naklo 73 5165

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnika: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din — Inozemstvo 16,00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Ugodno prodaj dobro ohranjen MOPEd kolibri. Gašperlin Danica, Predoslje 81, Kranj 5166

Prodaj veliko, dobro ohranjeno kuhinjsko kredenco. Tekstilna 13, Kranj 5167

Prodaj dva PRASICA, po 80 kg težka, Luže 35, Senčur 5168

Prodaj karamboliran FIAT 750, letnik 1968. Zalag 4, Golnik 5169

Prodaj TAUNUS 12 M, letnik 1967. Lavrič, C. kokrškega odreda 16, Kranj 5170

Prodaj FIAT 750. Informacije dobite pri Ravnikar, Zupančičeva 17, Kranj 5171

Po ugodni ceni prodaj enovrstni PLETILNI STROJ regina. Strukelj Marija, Gradnikova 5, Kranj 5176

Prodaj KONJA, Voklo 8, Senčur 5177

Prodaj belo KOZO, Bobovk 8, Kranj 5178

Nov GUMI VOZ, lesen, za konjsko vprego ugodno prodaj. Kaufman, Zapuže 13 Begunje 5179

Prodaj po ugodni ceni KOMPRESOR za avtomobile ali plastike. Hrastje 14, Kranj 5180

Poceni prodaj moško temno OBLEKO, PLAŠC in BUNDO za srednjo postavu. Ogled dopoldan. Drolc, M. Pijade 6, Kranj 5181

Prodaj KONJA lipicanca, sposoben za vsa kmečka dela ali zamenjam za goved. Vodnik Franc, Trboje 80, Smlednik 5182

Prodaj ali zamenjam karamboliran VW kombi za FIAT 750. Vodnik Franc, Vir,

Bukovčeva cesta 17, Dob pri Domžalah 5183

KUPIM

Kupim 4 lesena KOLESA, 6 cm platišča. Leben, Seničica, Medvode 5172

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah

NOVI PLESNI TEČAJI
V DELAVSKEM DOMU
KRANJ

za začetnike 24. oktobra, nadaljevalni 30. oktobra, nedeljski začetniški pa 10. novembra.

Informacije na oglasni deski, Delavski dom, vhod 4.

Ostalo

V središču mesta Kranja oddam opremljeno SOBO dvema fantoma, Kranj, Cankarjeva 6 5173
Podpisani Kern Miha, Sr.

RAZPISNA KOMISIJA DELAVSKEGA SVETA

TURISTIČNO
PROMETNEGA
PODJETJA

CREINA
KRANJ

razpisuje

PROSTO DELOVNO MESTO

VODJE DELOVNE ENOTE

servis osebnih avtomobilov

na Ljubljanski cesti 22, Kranj (Labore)

Kandidati za sprejem morajo izpolnjevati enega izmed naslednjih pogojev:

- strojna fakulteta in 3 leta prakse na vodilnih delih servisnih obratov;
- strojna fakulteta I. stopnje in 5 let prakse na vodstvenih delih servisnih obratov;
- strojni tehnik in 7 let prakse na vodstvenih delih servisnih obratov;

Stanovanje za razpisano prosto delovno mesto ni zagotovljeno. Osebni dohodki so določeni s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Poskusno delo traja 2 meseca.

Razpisni rok je 15 dni po objavi razpisa v časopisu.

Do zaključka tega roka naj kandidati pošljejo svoje prošnje na naslov: razpisna komisija delavskega sveta turistično-prometnega podjetja Creina Kranj, Trg revolucije 4.

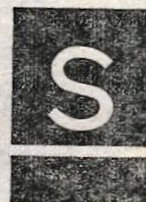
vas 48, Senčur preklicujem in obžalujem, ker sem dne 19. 5. in 9. 6. 1968 žaljivo govoril o Kozelj Lojzetu, Hotelu 16, Preddvor v gostilni pri Jurčku. Obljubljam, da ga bom v bodoče pustil pri miru ter se mu zahvaljujem za odstop od kazenskega postopka 5174

Izjavljam, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih napravila moja žena Kuraš Zofka, Kranj, Zupančičeva 19. Kuraš Bajram, stanujoč prav tam. 5175

Izgubil sem OČALA na cesti na Klanec do Avtoprometa, c. St. Zagarja. Najditelja prosim, da jih vrne v trgovino pri STEFETU proti nagradi. 5144

Cenjene stranke obveščam, da sem odprla novo CVETLICARNO ZVONČEK v Skofji Loki, C. talcev 14. Za obisk se priporoča SITAR MARIJA

Uprava Zavarovalnice SAVA
Poslovna enota Kranj

obveščā

svoje zavarovance, da so bile izplačane naslednje požarne škode:

13. 10. 1968

POTOČNIK Vinko, Stirpnik 15, p. Selca

S din 3.645,375.— za požar

18. 10. 1968

Vaška skupnost Podgora pri Gorenji vasi, za most čez Soro

S din 803.390.— za poplavo

UPRAVA ZAVAROVALNICE »SAVA«, PE KRANJ

Objava

Zavarovalnica Maribor obvešča javnost, da je zastopnik tov. ROTAR Anton razrešen delovnega razmerja in iz tega razloga ni več pooblaščen sklepati zavarovanj ali kakorkoli nastopati v imenu naše zavarovalnice.

ZAVAROVALNICA MARIBOR.

KINO

Jesenice RADIO

23. oktobra italij. barv. CS film SOKOLOV PLEN
24. oktobra franc. barv. film DEZELA SMEHLJAJA

Jesenice PLAVZ

23. oktobra nemški barv. film DEZELA SMEHLJAJA
24. oktobra franc. barv. CS film NABOJ V SRCE
25. oktobra franc. barv. CS film NABOJ V SRCE

Dovje-Mojstrana

24. oktobra amer. film VI-VA ZAPATA

Kranjska gora

24. oktobra italij. barv. CS film SOKOLOV PLEN

Skofja Loka SORA

23. oktobra amer. barv. film KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF? ob 18. in 20. uri
24. oktobra amer. barv. CS film TAJNI AGENT FLINT ob 20. uri
25. oktobra amer. barv. CS film TAJNI AGENT FLINT ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

23. oktobra jugosl. barv. CS film VOLK S PROKLETIJA ob 19. uri
24. oktobra jugosl. barv. CS film VOLK S PROKLETIJA ob 18. uri

Radovljica

23. oktobra italij. — franc. film GUSARJI MALEZIJE ob 18. in 20. uri
24. oktobra amer. barv. film PRERIJA CASTI ob 20. uri
25. oktobra amer. CS film PLACA ZA VRAGA ob 20. uri

Kranj CENTER

23. oktobra amer. barv. VV film DIVJI SAM ob 16. uri, amer. barv. film PREKLETA POSEST ob 18. in 20. uri
24. oktobra franc. barv. CS film DEKLETI IZ ROCHEFORTA ob 16., 18. in 20. uri
25. oktobra amer. barv. VV film DIVJI SAM ob 18. in 20. uri

Kranj STORZIČ

23. oktobra amer. barv. film DR. NO ob 16. in 20. uri, zah. nem. — jug. CS film SLOVO VELIKEGA POGVARJA ob 18. uri
24. oktobra italij. barv. CS film SEDEM ZLATIH MOZ ob 16., 18. in 20. uri
25. oktobra jugosl. barv. film MAKEDONSKA KRVAVA SVADBA ob 16. uri, franc. barv. CS film DEKLETI IZ ROCHEFORTA ob 18. uri, amer. barv. film PREKLETA POSEST ob 20. uri

Kamnik DOM

25. oktobra zah. nem. — jug. barv. CS film KOMISAR X ob 17. in 19. uri

Nekaj pred dvanajsto uro je v torek izbruhnil požar na gospodarskih poslopih Valentina Perente na Hujah 14 pri Kranju. Vzroke požara še raziskujejo. Ob 14. uri nam je sporočil tov. Herlec, da je treba za požrtvovalno reševanje razen gasilcev pohvaliti tudi sosede; zlasti Bidovca, Krča in Jalna. — Foto: F. Perdan.

PISMA BRALCEV

Izlet na Mangart in še kaj

Ker je izboljšanje vremena ob koncu tedna obetalo prijeten izlet, sva se s prijateljem odločila za dokaj nevaren podvig. Cilj najinega dvodnevnega izleta je bil Mangart, razdaljo pa morava premagati s kolesom.

Že prvi dan je bilo potrebno prevoziti okoli 50 km, in sicer od Begunj do drugega Belopeškega jezera. Promet na cesti je bil v obeh smereh izredno živahen. Končno pa naju to sploh ni motilo, večja težava je bila vespozi napeta cesta. Ko sva se počasi premikala po klanecu pod Dovjem, sva se že vnaprej veselila položnega dela ceste, ki se spušča zahodno od omenjene vasi. Toda veselje je bilo le kratko.

Po dobrih sto metrih pospešene vožnje po klanecu navzdol, malo pred ovinkom oziroma križiščem, kjer zavije pot v Mojstrano, sem neposredno ob svoji levi strani zaslišal brnenje motorja. Ozrl sem se in opazil tik ob moji levi rami sprednji del avtobusa, nasproti pa je prihajal fičo. Vozil sem na skrajnem desnem robu cestišča, zato sem se pri umiku avtobusa znašel v jarku, ki pa k sreči ni bil preglobok. Po več kakor 20 metrih vratolomnega poskakovanja po kamnitem jarku sem se končno ustavil. Najprej sem pogledal na plašče, če jih oster oster rob ceste in pa kameenje po jarku morda nista poškovala, toda razen postrani obrnjene krmila in sedeža je bilo vse v redu.

Oddahnil sem se, vendar se je v meni vse treslo. Šele tedaj sem pomislil, kaj pa, če bi na tem delu ceste stal

ob strani drog s prometnim znakom ali kakšna bankina in bi zaradi brezobzirnega in sebičnega prehitavanja voznika avtobusa SAP-Ljubljana, ki me je prisilil oziroma dobesedno potisnil s ceste, zadel v omenjeno oviro? Avtobusove registrske številke nimam namena navajati, ker bi v krogu šoferjev SAP-Ljubljana verjetno dvignil preveč prahu. Omenim naj povrh še to, da se je avtobus ustavil na postajališču, izstopil je en potnik, toda vozniku še na misel ni prišlo, da bi se mi s prijazno besedo opravičil. In zraven se še vprašam, zakaj se je vendar vozniku avtobusa po klanecu navzdol tako mudilo, da se še zmenil ni za kolesarja ob skrajnem robu ceste, ko pa se je na dnu klanca že ustavil? Da se me bo šofer avtobusa morda le spomnil, naj navedem, da je storil prometni prekršek ravno ob 16.43 in da je peljal iz Ljubljane proti Kranjski gori oz. Ratečam.

Mislil, da je ves dogodek razumnemu bralcu, predvsem pa voznikom avtomobilov, dosti podrobno komentiran. Sicer pa se mi je v desetih letih kolesarjenja večkrat pripetilo kaj podobnega, vendar sem hitro prebolel krivico, ki jo nehumani vozniki motornih vozil delajo kolesarjem.

Šoferji, vaš kulturni nivo in vaš humanizem se pokažeta na cesti, kjer kot enakopravni partnerji nastopate z vsemi uporabniki cestišč, (kolikor vam nekdo ni dal posebnih pravic)!

Anton Šlibar
Begunje 47 na
Gorenjskem

Huligani ali kaj?

Ze dlje opažamo v naši vasi skupino petih, šestih fantov. Vsi so še osnovnošolci. Pogosto se klatijo po sadovnjakih in bližnjih travnikih. Z zračno puško streljajo ptice. Večino so s streljanjem že prgnali iz sadovnjakov. Ne streljajo pa samo ptic, pač pa mimogrede pobijejo še nekaj oken. Prebivalci Gorij se upravičeno jeze. Neka starejša ženska se je tako razjezila zaradi njihovih norčij, da je dobila žolčni napad.

Ce že starši ne morejo pristriči fantalinom peruti, bi jim najbrž morali stopiti na prste vsaj v šoli. Ne vem, ali smejo tako mladi fantje nositi orožje, čeprav je to samo zračna puška. Tudi z mopedi in avtomobili se vozijo, ne glede ali je cesta ali travnik.

Ti prestopki morda niso tako veliki, vendar mislim, da je treba preprečiti, da se taka dejanja ne bi sprevrgla v kaj hujšega.

J. Ambrožič, Gorje

Zapuščena cesta

Turistični delavci v Begunjah in vaščani vasi med Tržičem in Begunjami se jezijo, ker nihče ne vzdržuje ceste, ki pelje po pobočju Dobrče od Tržiča mimo Sv. Neže do Begunj. Zaradi lepega razgleda je cesta še vedno zelo zanimiva za turistični promet, za domačine pa tudi nujno potrebna.

Menda na tej cesti ni niti cestarja. Radi bi zvedeli, kdo je sploh odgovoren za vzdrževanje te ceste in kdo je tako pozabljen, da niti tega ne ve, da je tam bila nekoč zelo dobra cesta.

J. V.

Nesreče v zadnjih dneh

Nedelja, 20. oktobra, ni bila srečen dan za voznike motornih vozil na gorenjskih cestah. Pripetilo se je namreč kar sedemnajst prometnih nesreč.

V nedeljo ob eni uri zjutraj se je na cesti drugega reda med Lescami in Bledom pri odcepu ceste za Šobec zaletel v drevo voznik osebnega avtomobila Ciril Bizjak. Nesreča se je pripetila, ko je voznik zaradi velike hitrosti zapeljal na desno v jarek in trčil v drevo. Sopotnica Marta Svetina je bila v nesreči huje ranjena, voznik pa laže. Na avtomobilu je za 2000 N din škode. Voznika so odpeljali na odvzem krvi.

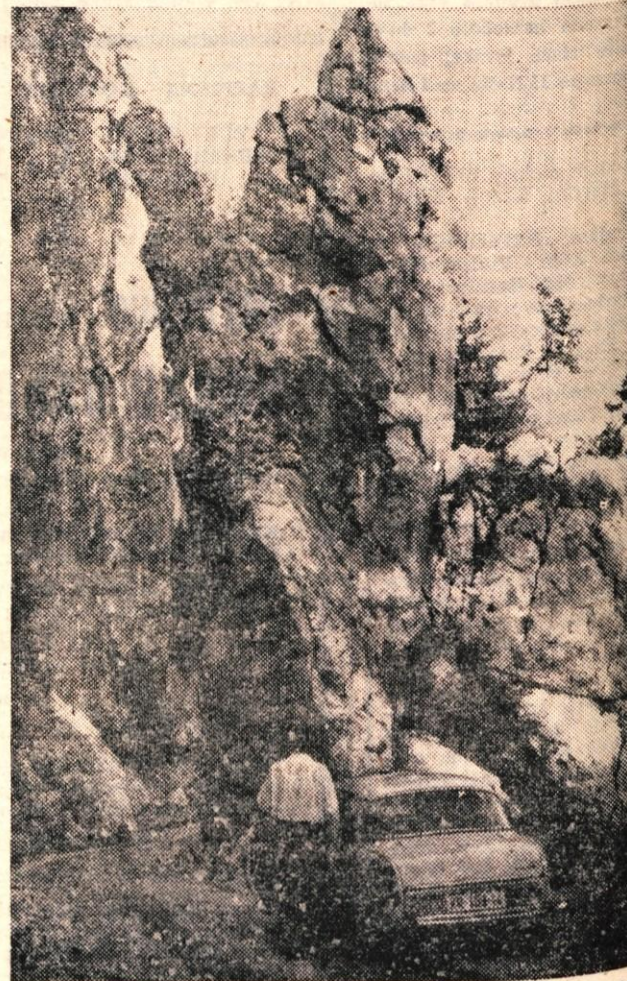
Na cesti prvega reda med vasmj Rateče in Podkoren sta v nedeljo trčila osebni avtomobil avstrijske registracije, voznik Herbert Rasiniger in pa osebni avtomobil nemške registracije, ki ga je vozil Franc Čujnik. Nesreča se je pripetila, ker je avstrijski voznik vozil po levi strani ceste. Tedaj je pripeljal še osebni avtomobil KR 105-94, voznik Ivo Klančnik, in od zadaj trčil v osebni avtomobil Franca Čujnika. Ranjenih ni bilo, škode pa je za 1500 N din.

Nekaj po drugi uri popoldne v nedeljo sta pri vasi Leše pri Tržiču v blagem preglednem ovinku trčila voznik osebnega avtomobila Mirko Razinger in voznik mopeda Marjan Papler. Nesreča se je

pripetila, ker sta se voznika srečavala na ozki cesti pri neprimerni hitrosti. Pri trčenju je obležal Papler hudo ranjen na cesti, medtem ko je na vozilih za 3000 N din škode.

Na cesti prvega reda na Bellem polju pri Hrušici je v nedeljo popoldan voznik osebnega avtomobila Janez Starc pri prehitovanju nekega vozila zadel tri pešce, ki so hodili po levi strani ceste v isto smer kot je vozil avtomobilist. Ranjena sta bila Hasan Čoralic in Blagoje Efremov. Vsi trije pešci so bili pod vplivom alkohola.

Na cesti tretjega reda v vasi Malo Naklo je v nedeljo zvečer voznik osebnega avtomobila Janez Pezdirc v nepreglednem ovinku zapeljal preveč v desno ter zdrsnil po levem boku s ceste. Avtomobil je obstal na spodnji poti. Voznik je bil laže ranjen, na avtomobilu pa je škode za 4000 N din.

Cesta na Srednji vrh nad Gozd Martuljkom pelje skozi čudovite oblike skalnate narave. — Foto: Vidic

Nogometaši Triglava so v sredo izvolili novo vodstvo NK Triglav

V sredo je imel nogometni klub Triglav iz Kranja predčasno letno konferenco, na kateri so obravnavali predvsem nedejavnost dosedanjega upravnega odbora. Podpredsednik kluba Milan Kraševac je v poročilu upravnega odbora navedel, da letošnji upravni odbor ni upravičil zaupanja 110 članskega nogometnega kornikta in so v zadnjih mesecih ostali od 15-članskega odbora le še trije člani, ki so delali in vodili celotni nogometni klub v Kranju. Toda to delo ni bilo lahko, saj so se medtem borili še s precejšnjimi finančnimi težavami. Čeprav sezone še ni konec, pa ima klub že 1,3 milijonov S din dolga, ki izvira predvsem iz neplačanih računov iz leta 1967. Vse to je vplivalo tudi na rezultate v letošnjem jesenskem delu prvenstva. Klub doslej ni nalletel pri pristojnih organih na pravo razumevanje, predvsem pa so obsodili tudi nedejavnost izvršnega odbora SD Triglav, ki je tudi delni krivec za splošno nazadovanje telesne kulture v Kranju. Matično društvo na to letno konferenco ni poslalo svojega predstavnika, čeprav se je obravnavala precej pereča problematika o delu nogometnega kluba Triglav v prihodnjem letu. Posamezni člani pa so obsodili premajhno organiziranost višjih športnih organov kranjske občine, ki bi morali vsekakor v perečih problemih, ki tarejo kranjski šport v letošnjem letu, odločneje nastopati pred pristojnimi občinskimi organi. Na neje nastopati na konferenci so grajali tudi nedeljski nešportni izpad igralca Verbiča in menili, da nima več mesta med nogometaši Triglava, ki so do nedeljskega dogodka veljali kot eno najbolj discipliniranih moštev v slovenski nogometni ligi. Ob koncu so izvolili nov 15-članski upravni odbor, v katerem bodo naslednji člani: Andrej Babič, Bojan Bizjak, Vinko Martinjak, Tone Kremžar, Stefko Vidic, Rudi Koban, Ivo Petrovič, Ivo Perkovič, Tone Koželj, Milan Kraševac, Tone Robežnik, Kruno Vizinič, Jože Eljon, Drago Vidmar in Stane Uranič.

J. Javornik

»Jelovica 68«

Pri planinskem domu na Zgoški ravni na Jelovici je bilo v nedeljo tradicionalno orientacijsko tekmovanje planincev iz vse Slovenije za pokal Jelovica 68. Prvenstva se je udeležilo 16 ekip. Med člani je bila najboljša ekipa

Radovljice, medtem ko so bili Kranjčani drugi. V konkurenci mladincev pa so prva tri mesta pripadla radovljiškimi ekipam. Pri pionirjih pa je bil vrstni red naslednji: 1. Radovljica II, 2. Kranj II, 3. Radovljica I.

Gorenje potrebujejo igrišče

Medtem ko imajo skoraj vsa naselja v okolici Kranja oziroma v kranjski občini primerne športne naprave za rekreacijo, pa žal skromnega igrišča nimajo v Gorenjah pri Kranju. Zaradi tega ima mladina, ki se želi športno izživljati precej težav in si pomaga kakor ve in zna. Pri tem pa je že doslej nalletela na vrsto težav. Nekaj časa so mladinci igrali nogomet v

bližnjem gozdu. Tam so postavili sami skromne naprave, vendar so nedavno tega izginile neznanu kam. Prav bi bilo, da bi mladini priskočil na pomoč odbor krajevna skupnost Prmskovo oziroma družbenopolitične organizacije, ki naj bi skupno rešili ta problem in omogočili mladini športne rekreacije v vasi Gorenje.

A. M.

Šport v kratkem

● **Košarka** — Mlade košarkašice Jesenic so osvojile letošnje prvenstvo Slovenije za mladinke. Tekmovanje je bilo preteklo nedeljo v Ljubljani in so Jesenčanke vse ekipe gladko premagale.

Starc šele šesti

Na štiristeznem avtomatskem kegljišču v Kranju je bilo v soboto in nedeljo letošnje državno prvenstvo v kegljanju za starejše člane. Ob udeležbi 78 tekmovalcev je naslov prvaka osvojil Ljubljancan Mlakar. Najboljši izmed Gorenjcev pa je bil Kranjskogorčan Urbar, ki se je uvrstil na četrto mesto. Favorit tekmovanja Kranjčan Starc pa je zaradi skromnega rezultata zasedel šesto mesto. V deseterico najboljših pa se je uvrstil tudi Svab iz Trziča, ki je zasedel deveto mesto.

J. J.

Pionirska občinska rokometna liga

Košmisija za rokomet pri občinski zvezi za telesno kulturo Kranj je organizirala občinsko rokometno ligo, v kateri nastopajo pionirji in pionirke kranjskih osnovnih šol.

V prvem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: pionirji osnovne šole Preddvor : osnovna šola Predoslje 1:11 (0:5), osnovna šola Lucijan Seljak : osnovna šola Franca Prešeren 14:11 (6:6), osnovna šola Simon Jenko 11:6 (6:4); pionirke osnovne šole Lucijan Seljak : osnovna šola Franca Prešeren 19:5 (10:2).

— dh

● **Nogomet** — V sedmem kolu republiške lige je kranjski Triglav igral v Hrastniku in z istoimenskim moštvom iztržil neodločen rezultat 3:3 (2:2). Kljub temu pa je še vedno na predzadnjem mestu. V drugi republiški ligi je v gorenjskem derbiju Kranj premagal Kamnik s 5:3 (2:1), Skofjelčani pa so presenetljivo doma izgubili s Piranom 0:2 (0:0). Po sedmem kolu je LTH na tretjem, Kranj na četrtem, Kamnik pa na enajstem mestu.

● **Rokomet** — Trzič je v nedeljo gostoval v Ribnici in po enakovredni tekmi z domačo ekipo zabeležil neodločen rezultat 24:24 (12:12). Po devetem kolu je ekipa Trziča na sedmem mestu. V ženski republiški ligi pa so Kranjčanke dosegle prvo zma-

go, ko so premagale oslabiljeno ekipo Pirana z 20:12 (11:5). Selca pa so dosegle zelo pomembno zmago nad Slovanom s 13:8 (4:4) in so še vedno na vrhu lestvice brez poraza. Ekipa Kranja pa še vedno domuje na zadnjem mestu.

● **Odbojka** — V nedeljo je bilo končano tekmovanje v republiški moški ligi. Triglav je izgubil z 0:3 z Izolo, Kamnik pa z Braslovčami z 2:3. Kranjčani so ob koncu prvenstva zasedli šesto mesto, Kamnik pa deveto. V I. zvezni odbojkarški ligi pa so Jesenice odpravile Metalca s 3:2 in so trenutno na drugem mestu. V gorenjskem derbiju ženske republiške lige so Jesenice premagale Kamnik s 3:1.

Smučarska skakalnica podrtja

Pred dnevi so prišli na gradbišče 45-metrsk skakalnice na Gorenji Savi člani smučarskega kluba Triglav, da bi nadaljevali z deli pri preureditvi skakalne naprave za novo sezono. Toda začudenj so obstali, ko so zagledali, da je nekdo podrl leseno konstrukcijo odskočne mize. Ves trud članov SK Triglav je bil torej v preteklih mesecih zaman, saj bodo imeli sedaj znova dovolj dela, potrebna pa bodo tudi nova finančna sredstva, če bodo hoteli vaditi in tekmovati v novi tekmovalni sezoni na imenovani športni napravi na Gorenji Savi. Sezona je pred durmi. Poleg vrste drugih problemov, ki tarejo smučarski kolektiv v Kranju, pa je bila sedaj navržena še omenjena težava s skakalnico. Kdo je to napravo podrl, je sedaj težko ugotovljati. Skakalnica je podrtja, skratka, za novo sezono je praktično v nerabnem stanju, če ne bodo z deli takoj nadaljevali in, če pristojni občinski športni organi ne bodo priskočili na pomoč.

Medtem pa smo zvedeli, da klub že pripravlja v sodelovanju s konstruktorjem nove planiške velikanke ing. Goriškom načrte za povečanje omenjene skakalnice na 65 metrov, ki bi bila pokrita z umetno maso. Ker letos zaradi nezagotovljenih sredstev za gradnjo ni mogoče začeti z deli, vsekakor v klubu pričakujejo, da bodo začeli takoj spomladi. Za letošnjo zmo pa bodo sedaj popravili obstoječo, na kateri bi lahko treniralo nad 70 skakalcev smučarskega kluba Triglav.

J. Javornik

VALILNICA V NAKLEM PRI KRANJU

RAZPRODAJA

do 1. novembra, zaradi preurejanja vzrejališča, jarčke stare 2 do 3 mesece po ceni od 5 do 10 N din.

VEDNO IN POVSOD S KLOBUKI TOVARNE KLOBUKOV

OGLEJTE SI NOVE JESENSKE IN ZIMSKE MODELE V TRGOVINAH:

KRANJ
TEKSTIL, Prešernova ul.
KONFEKCIJA, Titov trg
MODA, Titov trg

JESENICE
KONFEKCIJA, Titova 40
SLOVENIJASPORT,
M. Tita 16

TRZIČ
KONFEKCIJA, PRESKRBA

RADOVLJICA
MANUFAKTURA

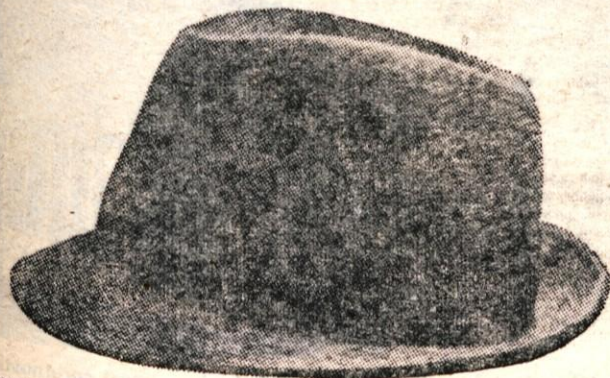
BLED
KOKRA, MURKA

BOH. BISTRICA
SAVICA

ŠEŠIR

Škofja Loka

Diagonale XIX. modernih olimpijskih iger (3)

Zmagovalci prihajajo iz ozadja

»Zmagovalci prihajajo iz ozadja«, je dejal trener Vere Nikolić še preden je začela s svojo olimpijsko avanturo. Trener je mislil na zmagovalce olimpijskih tekaških tekmovalcev, ki so se skoraj po pravilu prerinili v ospredje v zadnjem delu proge. Petrović je dejal, da bo zato tekla Vera rezervirano in bo pazila predvsem na tekmovalke za seboj. Kakšno razočaranje! Vera Nikolić — svetovna rekorderka na 800 metrov — je brez kakršnegakoli vidnega vzroka odstopila v polfinalnem olimpijskem teku! Vsa leta je bila v ospredju največkrat pretirane pozornosti in poveljevanja. Zaradi tega ni uspela in je obenem poskrbela za sramoto, ki se je boji vsak športnik začetnik. Otroci se norčujejo iz kolegov, ki na tekmovaljih odstopajo. Sedaj se lahko norčujejo tudi iz svetovne rekorderke, »zlate« Vere, ponosa jugoslovanske atletike in športa — Vere Nikolić.

Zmagovalci prihajajo iz ozadja! Da to drži, je pokazala skromna in simpatična Splitčanka Djurdja Bjedov, ki je triumfirala nad evropsko in svetovno rekorderko, nad vsemi najboljšimi plavalci na svetu in povsem nepričakovano osvojila prvo mesto in zlato olimpijsko medaljo. Vere ni več (morda bi bilo bolje, če Vere, ki je postavljala rezultate tako kot jih je, sploh nikoli ne bi bilo), tukaj je Djurdja! Prišla iz ozadja.

SRAMOTA IN RAZOČARANJE

Prva polfinalna skupina na 800 metrov ženske. Nikolićeva je pred startom snela zaročni prstan (sedaj pravi, da uro) in ga vrgla v travo. Po startu je zelo rezervirano pretekla okoli 300 metrov, se počasi ustavila in zavila z atletske steze. To je v bistvu vse. Vse razlage o vzroku za to odločitev so le ugibanja. »Že prej sem vedel, da se bo tako zgodilo«, je rekel njen trener Aca Petrović »že pol ure pred startom mi je

dejala, da bo odstopila«. Vera je svojo obljubo izpolnila.

Niso pomagala prepričavanja, niti »vojska« Jugoslovancev, ki so jih ob progi postavili atletske trenerji, da bi spodbujali Vero. Vera se sicer sedaj kesa, vendar je po toči zvoniti prepozno. Ko se je malo umirila, je rekla: »Nisem več za velika tekmovalca, ne morem vzdržati, za to nimam živcev...«

Mehiška statistika je ugotovila, da je na olimpiadi tudi en jugoslovanski turist. Morda po vsem tem lahko ugibamo, če ni to Vera Nikolić.

KRVAVI MARATON

Organizatorji so sprejeli maratonsko progo najprej po središču mesta. Ker pa je bil v začetku meseca prav tu krvav spopad z demonstranti, so traso proge spremenili. Očitno so se bali, da ne bi maratonski tek spremljal tak krvav dogodek. Kljub vsemu je bil poln tragičnih dogodkov.

Etiopija je obdržala prvo mesto. Vendar ne po zaslugi že legendarnega Bikile Abebe, temveč njegovega naslednika Voldeja. Slavni Abebe je moral približno na polovici proge zaradi izčrpanosti odstopiti.

Enako usodo je doživel tudi naš maratonec Nedo Farčić. Polovico proge se je držal v ospredju med štirimi vodilnimi tekači. Začel je tarnati o težavah v želodcu, vendar ni hotel odstopiti, ker je imel še pred očmi neslavni odstop Vere Nikolić. Povsem izčrpan je vztrajal v tej naporni preizkušnji. Tekel je vse bolj počasi, dokler ni nazadnje le še hodil — počasi hodil. Tedaj so ga vzeli v avtomobil Japonci in ga odpeljali v bolnišnico.

NI SKRIVNOSTI

Mnoge zanima, kje tiči skrivnost uspehov afriških športnikov. Eden izmed teh črnih zvezd Mohamed Gammoudi je bil pripravljen na vprašanje odgovoriti. Ko so se okoli njega zbrali novinarji, je izrekel le eno besedo: »Delo«.

Res je. Ni skrivnosti uspeha afriških atletov. Niso poznali meja. O svojih pripravah vsakomur radi pripovedujejo. To je garanje, ki se ga ne da opisati. Rezultati so tu. Visoke uvrstitve se vrstijo.

MILIJON BESED DNEVNO

Z mehiško olimpiado je zaposlenih več tisoč ljudi. Več sto teleprinteristov poganja aparate in prenašajo vesti na vse kraje sveta. V 24 urah teleprinterji ne utihnejo niti za minuto. Vsak dan pošljejo v svet nad milijon besed. O olimpijskih igrah, o tragediji in veselju, ki jih je poln vsak olimpijski dan.

OLIMPIJSKI RASIZEM

Nosilca olimpijskih medalj Carlos in Smith sta na zmagovalnem odru dvignila roko s črno rokavico v pozdrav »črni sili« ter s sklonjenima glavama poslušala ameriško himno. Podobno so reagirali tudi drugi črni ameriški atleti. Bob Beamom (s skokom 8,9 m je osvojil zlato medaljo v skoku v daljino) je sprejemal svojo medaljo v raztrgani copati, črnih nogavicah, zavihanj trenerki z dvignjeno stisnjeno pestjo.

Tako črni atleti protestirajo proti rasni diskriminaciji v ZDA in izražajo svojo podporo črnemu gibanju »črna sila«, ki se bori za enakopravnost. Ameriško vodstvo je zaradi vztrajnega pritiska predsednika MOK Brundagea izključilo Smitha in Carlosa iz ekipe. Kasneje so izključili še deset črnopoltnih atletov. Ameriška ekipa je izrazila podporo črnim upornikom. Košarkarji so se zbrali na posebnem posvetovanju, kjer so se pogovorili o njihovih stališčih. Rezultati še niso znani.

BRISAČA IN MEDALJA

Trikrat zapovrstjo je zmagal na olimpijskih igrah v disku Amerikanec Oerter. V Melbournu, Rimu in Tokiu je zmagoval z brisačo okoli vratu. V Mehiki je nastopil brez brisače in — tudi zmagal.

Njegov tekmelec Silvester je nastopil brez brisače in ni bil uspešen. V Mehiki je nastopil z brisačo vendar vseeno ni uspel. Oerter je vrgel disk dva metra dlje od osebnega rekorda. Silvester sedem metrov manj od svojega svetovnega rekorda.

Kaže, da je Oerter stvar dobro preračunal. Po poklicu je namreč strokovnjak za elektronske stroje.

KULTURNA OLIMPIADA

Obenem z olimpijskimi igrami je v Mehiki tudi tako imenovana kulturna olimpiada. Čeprav tu ni medalj, bi bila zlata lahko vseeno podeljena. Po oceni obiskovalcev bi jo zaslužila Nigerija. Razstava te afriške države je izzvala pravo razburjenje. Zelo je zanimiva in po mnenju mnogih boljša od vseh drugih. Zvedeli smo, da jo bodo takoj po končanih olimpijskih igrah prenesli v Jugoslavijo.

Ognjeni zublji in steber črnega dima so silili proti nebu. Tako je bilo nekaj minut po bombardiranju tovarne Sava.

— Foto: F. Perdan

Oba posnetka sta s sobotne vaje civilne zaščite v Kranju.

Za takšne reševanje ranjencev je treba kar precej spretnosti in hrabrosti. — Foto: F. Perdan